महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
देवघाट गाउँपालिका
तनहुँ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था एंव नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ ।लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरुको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमा लगायतका व्यहोरा औंल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फस्योंट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ आषाढ

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय
(गण्डकी प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७८।७९
च.नं. ५०

मितिः २०७९।३।२५

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
देवघाट गाउँपालिका, देवघाट गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
तनहुँ ।

कैफियत सहितको राय

हामीले देवघाट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्णरुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू.१ करोड ७८ लाख ६४ हजार बेरुजू देखिएको छ। सोमध्ये प्राप्त प्रतिक्रियाबाट रू.१ लाख ९७ हजार फस्योंट भई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू.५२ लाख ८० हजार, प्रमाण कागजात पेश गर्नुपर्ने रू.२८ लाख ३२ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रू.४१ लाख ८८ हजार र पेश्की रू. ५३ लाख ६७ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्ष रु १ करोड ९३ लाख ८३ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष समायोजन र सम्परीक्षणबाट फछ्यौंट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु ३ करोड ७० लाख ५० हजार रहेको छ । **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(शम्भु कुमार श्रेष्ठ)
नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328
Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

देवघाट गाउँपालिका

बेरुजु वर्गीकरण (विनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु							
										नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या			दफा संख्या			दफा संख्या									
सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	सैद्धान्तिक	लगती	रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
४९	४०	१७८६४	०	३	१९७	४९	३७	१७६६७	५२८०	४१८८	२८३२	०	०	७०२०	५३६७

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
तनहुँ	१९३८३	०	०	१९३८३	०	१७६६७	३७०५०

पुनश्च: प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्रतिक्रिया पेश भएकोमा यथाशिघ्र सम्परीक्षण गरी सोको जानकारी गराईने व्यहोरा अनुरोध छ ।

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : देवघाट गाउँपालिका, तनहुँ , देवघाट गाउँपालिका , तनहुँ

पद	**नाम**	**कार्यकाल सुरु मिति**	**कार्यकाल समाप्त मिति**
कार्यालय प्रमुख	Ramesh Subedi	२०७८-७-२६	हाल सम्म कार्यरत
कार्यालय प्रमुख	Narahari Sapkota	२०७७-४-१	
लेखा प्रमुख	Umanath Dhakal	२०७७-४-१	
		बेरुजु रकम	१७,८६३,८३९

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		४,४७,०५,९८०	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	२७,४७,२२,०८०	चालु खर्च	२४,३१,५०,१२७
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,६०,३२,०००	पूँजीगत खर्च	९,७७,६०,६१९
राजश्व बाँडफाँट	५,७२,५०,३७४	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	८,८१,३३,५७५
आन्तरिक आय	१,६३,२६,५२०		
अन्य आय	६,६५,०३,९८६		
कुल आय	४४,०८,३४,९६०	कुल खर्च	४२,९०,४४,३२१
बाँकी मौज्दात		५,६४,९६,६१९	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय** स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस भानु नगरपालीको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस नगरपालिको उद्देश्य रहेको छ । यस पालिका अन्तर्गत ५ वडा ,१५९ व कि मी क्षेत्रफल र १६१३१ जनसंख्या रहेको यो गाउँपालिका गण्डकी प्रदेशमा अवस्थित छ ।	
२			**लेखापरीक्षण** लेखापरीक्षणमा पेश भएको आर्थिक कारोवारसंग सम्वन्धि प्राप्त जानकारी अनुसार स्वीकृत भएको लेखापरीक्षण योजना बमोजिम विश्लेषण, नमुना छनौट, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण नीति मानदण्ड, मार्गदर्शन, निर्देशन र लेखापरीक्षण सीमा समेतको आधारमा परीक्षण गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदनको मस्यौदा व्यवस्थापनसंगको वहिर्गमन वैंठकमा छलफल गरी कायम भएका व्यहोरा सहितको लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएको छ। लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षण निश्कर्ष सहितको प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोवार र वित्तिय विवरणको सम्पूर्ण जिम्मेवारी व्यवस्थापनको रहेको छ ।	
३			**वित्तिय विवरण**	

प्राप्तीभुक्तानी हिसाव				
विवरण	टिप्पणी	यसवर्ष रु.		
		बजेट	आफैलेगरेको प्राप्ति/भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ती (क+ख)		४३९२३५२५२	९७३३७४८४	९७३३७४८४
क. प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		३९६३५२६२०	७३५७६८९५	७३५७६८९५
११००० कर	११	७७६११६२०	६८६५३८३९	६८६५३८३९
१३००० अनुदान		३०६०४१०००	०	०
संघीय सरकार	१२	२७७५०१०००	०	०
प्रदेश सरकार	१२	२८५४००००	०	०
१४००० अन्य राजस्व		१२७०००००	४९२३०५६	४९२३०५६
ख. अन्य प्राप्ति		४२८८२६३२	२३७६०५९०	२३७६०५९०
कोषहरु		४२८८२६३२	२१३१२९६७	२१३१२९६७
धरौटी		०	२४४७६२३	२४४७६२३
भुक्तानी (ग+घ)		४९५३७०२४८	३५१२७५६७६	३५१२७५६७६
ग. भुक्तानी (सञ्चित कोषबाट)		४५२४८७६१६	३४०९१०७४६	३४०९१०७४६
२१००० पारिश्रमिक / सुविधा	१८	१५७०४४६६३	१३९४००९३८	१३९४००९३८
२२००० मालसामान तथा सेवाको उपयोग	१८	१०८२२७७१६	७९३९९७०८	७९३९९७०८
२५००० सहायता (Subsidy)	१८	२१३४५०००	१३८०२१११	१३८०२१११
२६००० अनुदान	१८	६५५८०००	२५९१८२०	२५९१८२०
२७००० सामाजिक सुरक्षा	१८	६३२९०००	५७१६९९९	५७१६९९९
२८००० अन्य खर्च	१८	७५८८६५०	२२३८५५०	२२३८५५०
३१००० गैर वित्तीय सम्पत्ती / पूँजीगत खर्च	१८	१४५३९४५८७	९७७६०६२०	९७७६०६२०
घ. अन्य भूक्तानी		४२८८२६३२	१०३६४९३०	१०३६४९३०
कोषहरु		४२८८२६३२	८१०२५०७	८१०२५०७
धरौटी		०	२३३३८१०	२३३३८१०
कट्टी रकम भुक्तानी/दाखिला गर्न बाकी			-७१,३८७	-७१,३८७
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		-५६१३४९९५.९१	-२५३,९३८,१९२	-२५३,९३८,१९२
च. गतवर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.ल्या)			४४,७०५,९८१	४४,७०५,९८१
वर्षान्तिको बाकी रकम (ङ + च)		-५६१३४९९५.९१	-२०९,२३२,२११	-२०९,२३२,२११
बैंक तथा नगद बाकी	२४		-२०६२२००१३.४४	-२०६२२००१३.४४

अन्तरसरकारी हस्तान्तरण तर्फको आय व्यय विवरण

आम्दानी शिर्षक	रकम रु	खर्च।निकासा	रकम रु
सामाजिक विकास मन्त्रालय	९२२०००	सामाजिक विकास मन्त्रालय	९२२०००
आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय	४२०२५	आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय	४२०२५
स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	५११६५५९	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम	५११६५५९
सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	५२४४०८४८	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	५२४४०८४८
सामाजिक विकास मन्त्रालय	८९८३४७	सामाजिक विकास मन्त्रालय	८९८३४७
एकिकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	७०८४२०७	एकिकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	७०८४२०७
जम्मा	६६५०३९८६	जम्मा	६६५०३९८६

४

वित्तिय विवरणः

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकीए अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छन् :

· स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम, संचित कोषवाट भएको खर्च तथा खर्च नभइ वाँकी रहेको रकम स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन भने स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (NPSASअनुरूप)म=ले=प=फा= नं= २७२ ले समेत आय व्ययको यथार्थ चित्रण गर्न सकेको छैन ।

· स्थानीय कोषको सञ्चालन, व्यवस्थापन र प्रतिवेदन प्रणालीमा एकरुपता र शुद्धता कायम गर्न महालेखा नियन्त्रक कार्यालयले उपलब्ध गराएको स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) को प्रयोग गरेतापनि यस वाट प्राप्त वित्तिय प्रतिवेदनमादेहायको विवरण फरक परेकोले यसको वित्तीय प्रतिवेदनले आयव्ययको यथार्थता चित्रण गर्दैन।

· पालिकाले पेश गरेको वित्तिय विवरणमा धरौटी मौज्दात रु.३००१७६५।०० रहेकोमा सुत्रको वित्तिय प्रतिवेदनको अनुसुची १५ मा धरौटी मौज्दात रु.४३७७९१८।०० देखिन्छ।तसर्थ वित्तिय प्रतिवेदनले यथार्थ आयव्ययको अवस्था चित्रण गर्न सक्ने अवस्था छैन।

· पालिकाको गत वर्षको वैक तथा नगद मौज्दात रु.६८६१२८२८।२८ रहेकोमा सुत्रको वित्तिय प्रतिवेदनमा रु.१३०३९०८२७।८७ जिम्मेवारी सारेको देखिन्छ। वढी जिम्मेवारी सम्वन्धमा एकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

· पालिकाले पेश गरेको वैक मौज्दात विवरणअनुसार आर्थिक वर्षको अन्तयमा देहायवमोजिम रु.५६४९६६१९।०० मौज्दात रहेकोमा सुत्रको वित्तिय प्रतिवेदनले रु.१९९०६४०६५।११ देखाएको छ।पालिकाको श्रेस्ता र वैक मौज्दात फरक परेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार गरी एकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

https://nams.oag.gov.np

क्र.सं.	खाताकोनाम	बैंकमौज्दात
१	आन्तरिकराजस्व खाता	0
२	बाँडफाडबाटप्राप्त राजस्व खाता	0
३	आन्तरिकअनुदान खाता	0
४	चालु खर्चखाता-जोर वर्ष	५५११३४९.८८
५	पूँजीगतखर्च खाता- जोर वर्ष	१७५३१३९५.८८
६	स्थानीञ तहसञ्चित कोष खाता	२५०१८२५३.३३
७	प्रकोपव्यवस्थापन कोष खाता	१८९६९९१.९९
८	विविध खर्चखाता	३२०१२९५.५
९	विविध कोषखाता	३३३७३३२.७२
	कुल जम्मा	५६४९६६१९.३०
	फिर्ता	२५०८३२५१.८२

त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ

५

आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 11 अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा सो गरेको पाईएन ।

· पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन।

· कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।

· राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन । स्थानीय राजस्व व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोगमा आएतापनि पुर्णरुपमा कार्यान्वयनमा आउन सकेको छैन ।

· अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।

· स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय, क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन ।

· स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन।

· दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।

· पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो ।

· वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरेको,

· गाउँपालिका मातहतका विभिन्न शाखा तथा वडा कार्यालयहरुवाट सामाग्री खरिद गरी सो वापत विल रकम भुक्तानी गरिएकोमा उक्त शाखा तथा वडा कार्यलयमा दाखिला गरिएको जिन्सी सामाग्रीको अभिलेख कार्यालयको मूल खातामा प्रविष्टी नहुँदा लगत अद्यावधिक नभएको

· जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

· मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २053 को नियम 6क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिएको तथा इ टीडिएस नगरेको पाइयो।

· कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन ।

· सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 7 र 8 मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 13 वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगाबै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा ढिला गरी तोकेको देखियो।

· ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।

· स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन ।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 74(2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाएको पाईएन ।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २७ बमोजिम स्थानीय तहले भू– जोखिम संवेदनशीलताका आधारमा जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड तोक्नुपर्ने र त्यस्तो मापदण्डको अधीनमा रही तोकेको क्षेत्रमा मात्र भवन निर्माण गर्न स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था भएकोमा यस स्थानीय तहले जग्गाको उपयोग सम्बन्धी मापदण्ड बनाई लागू गरेको देखिएन ।

· सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।

· संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन ।

· पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमासो नगरेको र लागत सहभागिता सहितको लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन ।

· सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन।

· सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५ अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरुको कार्यान्वियन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन ।

· वजेट तथा वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार नगरेकोले पालिकाको वजेट, शशर्त तथा विषयगत अनुदानको कार्यक्रम कार्यान्वियनमा आए नआएको र कार्यक्रम अनुसारको प्रगति भए नभएको संवन्धमा एकिन गर्न सकिएन ।

· निजामती सेवा ऐन, 2049दफा ५ (क) वमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन ।

· वडावाट विभिन्न वैठकहरु वसी भत्ता भुक्तानी गरेकोमा वडागत वैठकको निर्णय अध्ययन गर्दा अधिकांशमा वैठकको स्पष्ट कार्यविधि नभएको तथा केहीमा महत्वपुर्ण निर्णय नभएको तर वैठक भत्ता भुक्तानी गरेको,

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५७ अनुसार स्थानीय तहले घर तथा जग्गा वहाल कर मात्र संकलन गर्नुपर्नेमा कार्यलयले गाडी भाडामा संकलन भएको भाडाकर, ढुवानीमा असुल भएको वहालकर आदिलाइ समेत आन्तरीक आम्दानीमा राखेकोमा उक्त कर संघीय सरकारको संचितकोषमा दाखिला गर्नुपर्नेमा गरेको छैन।

· सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ उपनियम (११) मा निर्माण कार्य सम्पन्न गरिसकेपछि भौतिक संरचनाहरुको विवरण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले विगत वर्षदेखि भएको कार्यको लगतनराखेकोकारण एकै योजनालाइ एक भन्दा वढी वर्षमा विनियोजन हुन सक्ने देखिएको,
· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २२ अनुसार कामलाइ व्यवस्थित गर्न लेखा समिति, सुशासन समिति लगायतका समिति तथा विशेष समिति गठन गर्न सक्ने उल्लेख भएकोमा गठन नभएको कारण संस्थागत सुशासनको स्थितिको वारेमा मुल्यांकन गर्न सक्ने स्थिति नभएको,
· सूचना अधिकारीको काम, कर्तव्य र जिम्मेवारी सम्वन्धी निर्देशिका, २०७३ को दफा २५ मा सूचनाको माग, सो अनुरुप सूचना प्रबाहको अवस्थावा सूचना दिन इन्कार गरेको अभिलेख राख्नुपर्ने जसमा सूचना माग गर्नेको विवरण तथा सूचनाको संक्षिप्त बिबरण आदिको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सूचना माग र प्रबाहको अभिलेख व्यबस्थापन नगरेको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद २ दफा ७.१ मा भत्ता प्राप्त गरिरहेका लाभग्राहीहरुले आगामी आर्थीक वर्षमा पनि भत्ता लिन चाहेमा दफा ६ को उपदफा १ मा उल्लेखित समयावधिभित्र वडा कार्यालयमा दरखास्त दिनुपर्ने व्यवस्था भएकोमा सो को पालना नभएको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ३ को दफा १२.५ मा एक आर्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैंक मार्फत वितरण भएकामा लगातार एक वर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा लगत कट्टा गर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले लगत कट्टाको विवरण नराखेको साथै बैंक बाट निष्क्रिय खाताको विवरण माग गरी लगतको अद्यावधिक नगरेको, जसवाट निष्क्रिय भएका लाभग्राहिलाई समेत भत्ता जाने जोखिम देखिएको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ८ दफा २८ मा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको नियमित अनुगमन,मुल्याङ्कन तथा सुपरीवेक्षण गर्न स्थानीय स्तरको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण समिति गठन गर्नुपर्ने व्यवस्थाभएकोमा उक्त समिति गठन नगरेको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ९ (क) मा आगामी आर्थिक वर्षमा भत्ता प्राप्त गर्नेहरुको विवरण सम्बन्धित वडा समितिहरुको सिफारिसका आधारमा स्थानीय सभामा पेश गर्नुपर्छ भन्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले लाभग्राहीहरुको विवरण सभामा पेश नगरेको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ९ घ मा सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहिहरुको नाम नामेसि स्थानीय तहको वेवसाइटमा राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा कार्यालयले उक्त कार्यविधिको पालना नगरेको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ९ दफा ३४ मा पालिकाले नयाँ नाम दर्ता, चौमासिक भत्ता वितरण सम्बन्धि विवरण सार्वजनिक गर्नुपर्ने व्यवस्था भएता पनि कार्यालयले उक्त विवरणहरु सार्वजनिक गरेको देखिने गरी प्रमाण नराखेको,
· सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ९ दफा ३५ मा वडा समितिले प्रत्येक चौमासिकमा कम्तीमा एकपटक सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सम्बन्धमा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने र प्राप्त गुनासा तथा सुझावहरु सम्वोधन गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो को पालना नभएको,
· आर्थिक कार्यबिधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्वनियमावली बमोजिम नगद प्राप्त हुने रकम दैनिक रुपमा दाखिला गर्नुपर्ने र दैनिक रुपमा बैंक दाखिला गर्न नसकिने भएमा कार्यालय प्रमुखले कारण उल्लेख गरी सात दिन भित्र बैंक दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेकोमा स्थानीय तह अन्तरगतका वडाहरुले कतिपयले पन्ध्र दिन, महिना दिनर कतिपयले २, ३ महिना पछि मात्र दाखिला गर्ने गरेको,

			· विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले गरेको कामको वार्षिक प्रतिवेदन जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको नदेखिएको, · वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६ को दफा ३ मा स्थानीय तहलेनियमावलीको अनुसूची वमोजिम सडकहरु निर्माण, १०० मि सम्मको पुल, लिफ्ट सिँचाइ, सडक स्तरोन्नती लगायतका कार्यमा वातावरणीय अध्ययन गर्नुपर्ने र नगरेमा दफा ३५ वमोजिम रु= ५ लाख सम्म जरिवाना हुने व्यवस्था भएकोमा स्थानीय तह आफैले पालना नगरेको तथा गराएको अभिलेख नराखेको, · स्थानीय सरकार सञ्चाल ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा स्थानीय तहले सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा सो को अभिलेख नराखेको, तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
६			**क्षेत्रगत वजेट र खर्चः** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।	

मुख्य क्षेत्र	वार्षिक वजेट	खर्च रकम	कुल खर्च मध्ये प्रतिशत
आर्थिक विकास	५०२४५०००	२७२९६९७९.७२	५४.३३
सामाजिक क्षेत्र	१९९७६२३१०	१६७४८०८७१.७५	८३.८४
पूर्वाधार विकास क्षेत्र	९६४५४४९२.९१	६८४१७३६१.१२	७०.९३
संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह, वित्तीय व्यवस्थापन र सुशासन	१५६०००००	१०८२४७०७.१९	६९.३९
कार्य सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च	९०४२५८१३	६६८९०८२६.६२	७३.९७
जम्मा	४५२४८७६१६	३४०९१०७४६.४	७५.३४

७			**वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेकोः** स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विबरण (म=ले=प=फा= नं=	

२७३) तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसार फरक पर्न गएको देखिन्छ ।आर्थिक वर्षको अन्त्यमा ठुलो रकम खर्च गरेको कारण असार पछि समेत चेक साटिएको कारण असार महिनाको वैंक मौज्दात सँग फरक परेको देखिन्छ। अतः मासिक बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरी श्रेष्ता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।

८

सार्वजनिक सम्पती व्यवस्थापन प्रणाली(PAMS) पुर्ण रुपमा प्रयोगमा नआएकोः

पालिकाले सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली पुर्ण रुपमा लागु नगरेको कारण पालिकाको सम्पुर्ण सार्वजनिक सम्पती तथा सोको मौद्रिक मुल्य सम्वन्धमा एकिन गर्न सकिएन।पालिकाले सार्वजनिक सम्पती व्यवस्थापन प्रणाली(**PAMS**) पुर्ण रुपमा लागु गरी सार्वजनीक सम्पतीको अभिलेख तथा संरक्षण गर्नुपर्दछ।

९

चौमासिक खर्चः

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ मा त्रैमासिक प्रगति विवरण वनाई केन्द्रिय निकाय तथा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पेश गर्नुपर्ने केन्द्रिय निकायले त्रैमासिक विवरण तयार गरी अर्थ मन्त्रालय र योजना आयोगमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको सुत्र सफ्टवेयरवाट त्रैमासिक प्रतिवेदन प्राप्त नहुने हुँदा सुत्रमा उपलब्ध हुनेचौमासिक विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ। जसअनुसार पुजीगत खर्चमध्ये तेश्रो चौमासीकमा मात्र कुल खर्चको ६६ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ। वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप तेश्रो चौमासीक तथा आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ

बजेट उपशीर्षक	कुल खर्च	प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	असार महिनाको खर्च
पुँजिगत खर्च	९७७६०६२०	१३२३७५३८	१९७९९४८०	६४७२३६०२	३४०२९३०३
खर्चको प्रतिशत	१००	१४	२०	६६	३५

१०

कानुन निर्माण तथा कार्यान्वयनः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले आ व २०७७।७८ मा ४ ऐन, ७ नियमावली तथा मापदण्ड र ७कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ ।

११

सेवा प्रवाहः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ मा गाँउपालिका तथा वडा कार्यालयको काम कर्तव्य र अधिकारको व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यस वर्ष जन्म दर्ता तथा मृत्यु दर्ता ७३७वटा, नाता प्रमाणित २३५वटा, घरवाटो शिफारिश ८०वटा, नागरीकता शिफारिश १२९वटा र अन्य २१३४वटा

			दर्ता तथा सिफारीस गरी सेवा प्रवाह गरेको देखियो । पालिकाले सम्वन्ध विच्छेद, बसाई सराई, पञ्जीकरण दर्ता तथा सिफारिश सम्बन्धमा अभिलेख राखेको छैन । पालिकाले ऐन बमोजिम सोको अभिलेख व्यवस्थित गर्नु पर्दछ ।	
१२			**करार सेवाः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ को उपदफा (६) मा स्थानीय तहले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सरसफाई सम्बन्धि आदि पदमा बाहेक अन्य पद तथा सेवामा करारवाट पदपूर्ति गर्न नसकिने कानूनी व्यवस्था गरेको छ । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले २०७४।१२।१४ मा जारी स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७४ मा स्वीकृत दरवन्दी भन्दा वाहिर अन्य रुपमा कर्मचारीहरु राखी तलब भत्ता वा पारिश्रमिक भुक्तानी गर्न नमिल्ने र त्यस्तो कार्य प्रचलित कानून विपरित भई भुक्तानी गर्ने पदाधिकारीवाट असुल उपर हुने व्यहोरा उल्लेख छ ।कार्यालयले भुक्तानी गरेको २०७७ चैत्र महिनाको तलव भुक्तानी विवरण अनुसार गाउपालिकातर्फ १४ जनाको मासिक रु३८१६२९।००, स्वास्थ्यतर्फ १२ जनाको मासिक रु३१७७६९।००, कृषितर्फ ५ जनाको मासिक रु१७१३७२ र नगर प्रहरीको मासिक रु.८०५३८ का दरले चाडपर्व खर्च समेत वार्षिक रु. १२३६७००४।०० खर्च लेखेको छ ।कार्यालयले सेवा करारमा राख्न नमिल्ने पद अधिकृत छैठौं १ जना, इन्जिनियर १ जना, कार्यालय साहायक चौथो ३ जना र कृषि प्राविधिक पदमा ५ जना करार नियुक्ति गरी तलव भत्ता खर्च लेखेको देखिन्छ।कार्यालयले संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी स्थायी पदपुर्ती गर्ने पदमा स्थायी पदपुर्ती गर्नुपर्दछ ।	
१३			**योजना छनौट तथा कार्यान्वयनः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा वजेट विनियोजन गर्दा दिर्घकालिन उपलव्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ ।यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन।	

क्र सं	विवरण	योजना संख्या	रकम
१	रु १ लाख भन्दा कमका योजना	२९	२२२२७४८।०४
२	रु एक लाख एक देखि पाँच लाख सम्मका योजना	६५	१,७४४१९१०।७६
३	रु ५ लाख एक देखि १० लाख सम्मका योजना	१५	११९२९९८१।१९
४	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	१२	२५६४७६५५।४५
५	५० लाख भन्दा माथिका योजनाहरु		५७,२४,२२९५।४४
		१२२	११४४८४५८९

१४

स्विकृत दरवन्दी वेगर करार सेवाः

३९०,०००

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ को उपदफा (६) मा स्थानीय तहले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सरसफाई सम्बन्धिआदि पदमा बाहेक अन्य पद तथा सेवामा करारवाट पदपूर्ति गर्न नसकिने कानूनी व्यवस्था गरेको छ । संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले २०७४।१२।१४ मा जारी स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने कार्यविधि, २०७४ मा स्वीकृत दरवन्दी भन्दा वाहिर अन्य रुपमा कर्मचारीहरु राखी तलब भत्ता वा पारिश्रमिक भुक्तानी गर्न नमिल्ने र त्यस्तो कार्य प्रचलित कानून विपरित भई भुक्तानी गर्ने पदाधिकारीवाट असुल उपर हुने व्यहोरा उल्लेख छ । स्वीकृत दरवन्दी भन्दा वाहिरका प्रेस सल्लाहकार लगायतका देहायअनुसारका कर्मचारी राखी देहायअनुसार खर्च लेखेको छ । स्वीकृत दरवन्दी विपरितको पद सिर्जना गरी खर्च लेखेको उक्त रकम कानून विपरित भएकोले स्थानीय सरकारलाई थप व्ययभार परेको रु..

विवरण	रकम
प्रेस सल्लाहकारको रुपमा आशिक रानालाई राखी मासिक रु १३५००। को दरले भुक्तानी	१६२०००
पशुपंक्षी अनुसन्धान केन्द्रमा १ जना कर्मचारी राखी मासिक रु१०००० को दरले भुक्तानी	१२००००
कृषि अनुसन्धान सेवा केन्द्रमा १ जना कर्मचारी राखी मासिक रु१०००० को दरले भुक्तानी	१०८०००
जम्मा	३९००००

१५			**विविध खर्चः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्षविविध शिर्षकवाट ३० लाख १५ हजार खाना खाजा लगायत विविध खर्च गरेको छ भने खर्चका प्रमाण हेर्दा विल मात्र आएको देखिन्छ तथा प्रयोजन खुल्दैन ।यस्तो प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गरी खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।कार्यालयका अनुसार विविध शिर्षकवाट अन्य कार्यक्रमहरु समेत सञ्चालन भएकोले ठुलो रकम विविध शिर्षकवाट खर्च भएको कार्यालयको भनाई रहेको छ।	
१६			**अनुगमन तथा भ्रमण खर्चः** भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ को नियम २१ मा भ्रमण खटिने पदाधिकारी वा कर्मचारीले भ्रमण गरेपछि सो को अभिलेख अनुसूची ६ को ढाँचामा राख्नुपर्ने तथा भ्रमणलाई विश्वसनीय वनाउन आवस्यकता अनुसार आन्तरीक नियन्त्रण प्रणालीको थप व्यवस्था गर्नुपर्ने उल्लेख छ । नियम १९ मा जिल्लाभित्रको ठाउँको दुरीको विवरण राख्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले यस वर्ष विषयगत शिर्षक तथा कन्टिन्जेन्सी वाहेक चालू खर्च शिर्षकवाट रु.२० लाख २३ हजार खर्च लेखेको छ तर भ्रमणको उद्धेश्य, अनुगमन तथा भ्रमण प्रतिवेदन, भ्रमण अभिलेख, दुरीको विवरण, सवारी साधनको टिकट आदि राखेको छैन । जसले गर्दा अनुगमन तथा भ्रमणको सहि सदुपयोग भएको छ भन्ने आधार रहेन । यसमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
१७			**अवलोकन भ्रमणः** कार्यालयले देहायअनुसार अवलोकन भ्रमण भनि खर्च गरेको छः (तालिका तल) उल्लेखित ३ वटा छुट्टा छुट्टै अवलोकन भ्रमणमा रु.५००७२५।०० खर्च भएको छ भने गाडीभाडा मात्र रु १२२०००।०० भुक्तानी भएको देखिन्छ।भ्रमणको उद्देश्य तथा उद्देश्य प्राप्तीको मुल्यांकन नगरी घुमघामको खर्च गर्नु उचित देखिएन। यस्तो तरिकाले खर्च गर्ने परिपाटीमा पुर्णरुपमा सुधार गर्नुपर्दछ ।	

भौ नं	विवरण	खर्च रकम
३४९	महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविकाहरुको लागी क्षमता विकास तालिम तथा अवलोकन भ्रमण	२५००००
३६८	दातृ संघ सस्थालाई पालिकाभित्र अवलोकन भ्रमण	९८२२५
४३०	न्यायिक समिती अवलोकन भ्रमण देवघाट देखि मुगु सम्म विमला थापाको पेश्की फछ्यौट	१५२५००
	जम्मा	५००७२५

१८			**कृषि अनुदानः**	
१८.१			सरकारी अनुदान रकमको वितरण, सदुपयोग सही एवं समुचित तरिकाले गरी खर्चको सार्वजनिकिरण एवं अनुगमन हुनु पर्दछ र सो को प्रभावकारीता मापन गर्ने संयन्त्र विकास गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्वमा वृद्धि आए नआएको संवन्धमा प्रतिवेदन वनाउनुपर्दछ । साथै अनुदानमा विउ वितरण गर्दा जग्गाको स्वामीत्व हेरी मात्र वितरण गर्नुपर्दछ । यस वर्ष संचालित केही कार्यक्रमहरु देहायअनुसार छन।	

भौ नं	विवरण	रकम
शर्शततर्फ		
२३५	उन्नत गाईपालन ५० प्रतिशत अनुदान	१५०००००
१०४	जै घाँसको विउ वितरण ५० प्रतिशत अनुदान	५६१००
१४३	उन्नत मकै विउ अनुदान	२४५०००
२१२	वङ्गुरको पाठापाठी वितरण	१२००००
चालु ५४	वडा नं १, २, र ३ मा कागती विरुवा वितरण	२१२५०
४३२	होमस्टेमा स्थानीय जातको कुखुरा चल्ला वितरण	२०००००
५१२	सुन्तला पकेट कार्यक्रम	३५००००
५३१	फलफुल पकेट, आलु पकेट, तथा एक घर एक करेसावारी अनुदान	१९९६२५
६१०	वंगुर पाठा खरिद तथा वितरण	९८७००
६१६	घरमा वसी कृषि व्यवसाय गर्नेलाई तालिम तथा सामाग्री वितरण	२०००००
६२२	फलफुल विरुवा वितरण	४९०६२५
६४७	कृषि सामाग्री वितरण	२७५०००
६८६	हिउँदे घाँस वितरण	२०००००
७०४	वर्षे घाँस वितरण	२४००००
७०७	भकारो सुधार कार्यक्रम	५०००००

			<table><tr><td></td><td>जम्मा</td><td>४६९६३००</td></tr></table> यस सम्वनधमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार रहेका छन।	
१८.२			(क) अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको संवन्धमा अनुगमन प्रभावकारी छैन भने अनुदान पश्चातको उपलव्धी मापन गरेको छैन । अनुदान वाट प्राप्त लाभको विश्लेषण गरी आगामी दिनमा अनुदानको कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।अनुदान रकम विभिन्न तरिकावाट साना साना कार्यक्रम वनाई वितरण गर्दा अपेक्षित प्रतिफल प्राप्त नहुने र यसले उत्पादकत्वमा समेत वृद्धि नगर्ने हुदा ठुला अनुदानका कार्यक्रम संचालन गरी कृषि पेशालाई आकर्षित गर्नुपर्ने देखिन्छ । साथै अनुगमन प्रभावकारी वनाई दोहोरो (संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तह) परे नपरेको एकिन गरी लिखित प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने देखिन्छ । (ख) कृषि तथा पशु पालन क्षेत्रमा आत्मनिर्भर वनाउन सरकारले कृषि वीमा तथा पशु वीमामा अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आइरहेको छ । नगरपालिकाले कृषि क्षेत्र तथा पशु क्षेत्रमा विभिन्न अनुदान दिएकोमा अनिवार्य वीमा गरेमा मात्र अनुदान दिने नीति तय गर्नुपर्नेमा वीमा गर्ने गराउने तर्फ नगरपालिकाले ध्यान नदिइ अनुदानका कार्यक्रम मात्र सञ्चालन गरेको देखियो । एक सरकारले ल्याएको नीतिलाइ अर्को सरकारले सहयोग गर्ने गरी कार्यक्रम कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ। (ग) अनुदानमा ठुलो रकम खर्च भएकोमा जग्गाको स्वामित्व एकिन गरेको छैन जसले गर्दा अनुदानको वास्तविक क्षेत्रमा खर्च भइ अनुदानको सहि सदुपयोग भयो भन्न सक्ने अवस्था छैन।साथै सामाग्री खरिदको विलको आधारमा अनुदान वितरण भएको र निर्माण कार्यको प्राविधिक मुल्यांकन नभएकोले अनुदानको सहि सदुपयोग भयो भन्न सक्ने अवस्था छैन (घ) पालिकाले एकै प्रकृतीका अनुदान कार्यक्रम विभिन्न वडा तथा पालिकावाट सञ्चालन गरेको भएता पनी कार्यक्रममा एकरुपता भएको देखिदैन। लागत सहभागिता तथा अनुदान भुक्तानीका मापदण्ड अधिकांश वडास्तरको सिफारिसका आधारमा तयार गरी एकै प्रकारका अनुदान कार्यक्रममा पनि प्रतिस्पर्धात्मक तरिकावाट खरिद नगरी उपभोक्ताका विलका आधारमा अनुदान दिइएको छ।साथै मापदण्डमा एकरुपता नहुँदा कुनै वडामा एउटै प्रकृतीको कार्यक्रममा लागत सहभागिता र कुनै वडामा शतप्रतिशत अनुदान दिइएकोले निश्चित मापदण्ड तथा कार्यविधी तयार गरी एकमुष्ठ रुपमा प्रतिष्पर्धात्मक तवरले खरिद गरी समानता कायम हुने गरी अनुदान वितरण गर्नुपर्ने देखिन्छ।	
१८.३			(ङ)सामानको लागत अनुमान तयार गर्दा जिल्ला दररेट निर्धारण समितिले तयार गरेको दर प्रयोग गर्नुपर्दछ ।पालिकाले देहायवमोजिम घाँसको विउ वितरण गरी पुर्णचन्द्र अधिकारीको पेश्की फछ्यौट गरेकोमा जिल्ला दरभन्दा वढी दरमा खरिद गरी भुक्तानी गरेकोले वढी भुक्तानी भएको रकम असूल गर्नुपर्ने रु....	७३,५००

<table>
<tr><th></th><th></th><th></th><th></th><th></th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><th>खरिदको विवरण</th><th>खरिदको परिमाण के जि</th><th>जिल्ला दररेट अनुसारको दर</th><th>खरिद भएको दर</th><th>फरक दर</th><th>वढी भुक्तानी</th></tr>
<tr><td>भेच घाँस</td><td>३००</td><td>१००</td><td>१५०</td><td>५०</td><td>१५०००</td></tr>
<tr><td>जै घाँसको विउ</td><td>१३००</td><td>६०</td><td>१०५</td><td>४५</td><td>५८५००</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>७३५००</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>१९</td><td></td><td></td><td>विनियोजन भन्दा वढी खर्चः
५५।०७७।०६।११ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० भित्र सभामा पेश गर्नुपर्ने, आगामी आर्थिक वर्षको योजना तथा कार्यक्रम र आय व्ययको अनुमानित विवरण खुलाउनुपर्ने उल्लेख छ ।त्यस्तै आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१३) तलव, महङ्गी भत्ता, सरुवा भ्रमण खर्च, पोषाक,घरभाडा, सेवा निवृत सुविधा लगायतका शिर्षकमा चालु आर्थिक वर्षको वजेटले नखामेको खर्च व्यहोर्नुपर्ने उचित आधार र पर्याप्त कारण भएमा कार्यालयले संलग्न विल भरपाई वमोजिमको रकम आगामी वर्षमा भुक्तानी दिने गरी महालेखापरीक्षकवाट स्वीकृत ढाँचामा भुक्तानी दिन वाँकीको विवरण तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको सात दिनभित्र प्रमाणित गराई राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले वडा नं ५ मा आ व २०७६।७७ को मंसिर महिनामा कृषि महोत्सव कार्यक्रम गर्न आ व २०७६।७७ को वजेट व्यवस्थामा रु ३०००००।०० विनियोजन गरेकोमा रु.१३०३७३२।०० खर्च भएको देखिन्छ।आ व २०७६।७७ मा ३०००००।०० मात्र विनियोजन भएकोले वाँकी रकम वजेट तथा कार्यक्रममा भुक्तानी दिन वाँकीमा राखि आ व २०७७।७८ मा भौ नं ५५ वाट रु.१००००००।०० भुक्तानी भएको छ।खर्चमध्ये व्यानर साउण्ड सिस्टम र कलाकारमा रु३०८८२०।००, स्टेज निर्माणमा रु.१२७६३३।०० खाडल खन्नेपुर्ने तथा पशुवस्तु ढुवानीमा रु २०४८५९।०० विद्युत व्यवस्थापनमा रु५११००।०० लगायतका शिर्षकमा खर्च भएको देखिन्छ।कार्यालयले कार्यक्रममा विनियोजन रकमभन्दा ठुलो रकम खर्च गरेकोमा सामग्री खरिद, खाजा खाना आदिमा खर्चमा नियन्त्रण गर्न सकिनेमा उक्त काम गरेको देखिएन।कार्यक्रममा खरिद गरिएको विभिन्न सामाग्रीहरु जिन्सी दाखिला र वितरणको भरपाई नभएको तथा कार्यक्रम पश्चात कार्यालयमा समेत दाखिला भएको देखिदैन।यसरी विनियोजन रकमभन्दा वढी खर्च गरी महोत्सव खर्चको दायित्व आउँदो आर्थिक वर्षमा सारी भुक्तानी दिएको रकम अनियमित देखिएको रु</td><td>१,०००,०००</td></tr>
<tr><td>२०</td><td></td><td></td><td>करारका कर्मचारीलाई अतिरिक्त सुविधाः
साविक सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको मिति २०७४।१।२५ को पत्राअनुसार सेवा करारमा कार्यरत स्वीकृत दरवन्दी भित्रका कर्मचारीलाइ शुरु तलव, पोषाक तथा चाडपर्वको रकम मात्र दिन मिल्ने उल्लेख गरेको छ । कार्यालयले भुक्तानी गरेको असार महिनाको तलवी विवरण अनुसार स्वास्थ्यतर्फ, गाउपालिका करार र</td><td></td></tr>
</table>

			नगरप्रहरी गरी ३० जनालाई कल्याणकारी कोष भनी मासिक रु.३३७९६।०० का दरले १२ महिनाको शुरु तलव स्केलका अतितिरिक्त.वार्षिक रु,४०५५५२।०० कल्याणकोष वापत थप खर्च लेखेको देखिन्छ।।उक्त रकम पालिकाको कर्मचारी व्यवस्थापन कार्यविधी अनुसार खर्च लेखेको र उक्त कार्यविधि कुनै पनि ऐनमा टेकेर निर्माण भएको देखिदैन।यसरी ऐनको दिएको अधिकार वेगर कार्यविधी निर्माण गरी सेवा सुविधा भुक्तानी दिनु नियमसंगत देखिएन।	
२१			**कोभिड तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोषः**	
२१.१			आयव्या तर्फः कोभिड १९ तर्फः आ व २०७७।७८ को अषाढ मसान्त सम्मको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्न अनुसार रहेको भनि पेश गरेको छः	६०,०००

आम्दानीको स्रोत	२०७८ असार मसान्त सम्म प्राप्त रकम	खर्च शिर्षक	२०७८ असार मसान्त सम्मको खर्च
संघीय सञ्चित कोषबाट	१००००००	राहात वितरण	०
प्रदेश सञ्चित कोषबाट		क्वारेन्टिन होल्डिङ्ग सेन्टर	
		निर्माण व्यवस्थापन	
स्थानीय तहको आफ्नै बजेटबाट विनियोजन भएको	२००००००	आईशोलेसन केन्द्र	३०००००
		निर्माण व्यवस्थापन	
संघीय कोभिड कोषबाट		जनशक्ति परिचालन	८९५२७२
प्रदेश कोभिड कोषबाट		औषधि तथा स्वास्थय सामग्री खरिद	२१६२३६१
अन्य स्रोतबाट प्राप्त	३२०१०५१	अन्य शीर्षकमा भएको खर्च	९४६३८२
		बाँकि	१८९६९९१
जम्मा	६२०१०५१	जम्मा	६२०१०५१

यस सम्बन्धमा देखिएको व्यहोरा निम्नअनुसार छनः

· पालिकाले प्रकोपव्यवस्थापन कोष बाट कोरोना तथा प्रकोप खर्च गरि रु ४३४१८२९ खर्च गरेको छ।

· पालिकाले अस्थायि कोभिड अस्पतालमा ४ जना कर्मचारीहर पदपुर्ति गरेको छ। १ जना मेडिकल अफिसर २जना स्टार्फ नर्स र १ जना कार्यालय सहयोगि को दरबन्दि रहेकोमा सो अनुसार पदपुर्ति गरि अस्थायि कोभिड अस्पतालको कर्मचारीहरुको लागि रु ४२५०३०।खर्च लेखेको छ।

			· पालिकालले कोरोना तथा प्रकोप कोष बाट दुर्गा बहादुर रानालाई दिएको पेश्की फछ्यौट नभएकोले पेश्की फछ्यौट गर्नुपर्ने रु	
२१.२			· पालिकाले देहायको भौ नं बाट पटक पटक रुपमा सामाग्रि खरिद गरेको देखिन्छ।पालिकाले मितव्ययि तरिकाले प्रतिस्पर्धात्मक तरिकाले खरिद गर्नुपर्दछ।	
२१.३			· **कट्टा गरेको रकम दाखिला नभएकोः** आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९० मा करकट्टी गरेको रकम महिना समाप्त भएको मितिले २५ दिनभित्र दाखिला गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले देहायको कर कट्टा गरेकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म समेत दाखिला गरेको छैन। उक्त रकम दाखिला गर्नुपर्ने रु	३७,२११

भौ नं	खर्चको विवरण	रकम
२०	स्वास्थ्य सामाग्री खरिद (लोयल ट्रेडर्स)	४०८६९८
५४	स्वास्थ्य सामाग्री खरिद (मेडि सेल्स फर्मा)	१६००६०
५८	स्वास्थ्य सामाग्री खरिद(मेडि सेल्स फर्मा)	२२१५४९
६३	स्वास्थ्य सामाग्री खरिद (शालिग्राम फार्मेसी)	३३३९१५
७७	स्वास्थ्य सामाग्री खरिद (लोभेन्दो सर्जिकल)	४९९०००
७८	स्वास्थ्य सामाग्री खरिद (चक्रवर्ति ईन्टरप्राईजेज)	२४७०१२
	जम्मा	१८७०२३४

				शीर्षक | डेबिट | क्रेडिट | तिर्न बाँकी मौज्दात अग्रीम आय कर | २८२०० | ४११६६ | १२९६६ पारिश्रमिक कर | ३२२७६ | ५६५२१ | २४२४४ जम्मा | ९७६८७ | ६०४७६ | ३७२११	
२१.४			**जोखिम भत्ताः** कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को संक्रमण उपचारमा संलग्न जनशक्तिको जोखिम भत्ता व्यवस्थापन मापदण्ड २०७७ अनुसार जोखिम भत्ता वितरण गर्न दफा ३ बमोजिमको कार्य गर्नका लागि खटिएको प्रमाण वा खटिएको स्थानमा कार्य गरेको प्रमाणित हाजिर हुनुपर्ने उल्लेख छ।पालिकाले जोखिम भत्ता मासिक रुपमा भुक्तानी गरेको देहायको कर्मचारले २०७७ भाद्र देखि २०७८। अषाढ सम्म (फागुन र चैतको नखाएको) ९ महिनाको जोखिम भत्ता मासिक तलब स्केलको ५० प्रतिशतले रु ५७०५५५। भुक्तानी गरेको छ। यसरी पालिकाले जोखिम क्षेत्रमा खटीएको हाजिरि तथा कार्यविवरण अनुसार जोखिम भत्ता दिनुपर्ने देखिन्छ। पालिकाले जोखिम अवधिमा खटिएको अवस्थामा मात्र दिनुपर्नेमा खटिएको प्रमाण वा खटिएको स्थानमा कार्य गरेको प्रमाणित हाजिर बिना स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीहरुलाई मासिक रुपमा जोखिम भत्ता भुक्तानि गरेको उचित नदेखिएको रु कर्मचारीको नाम | पद | मासिक तलब स्केलको ५० प्रतिशत | जम्मा भुक्तानी ९ महिना जिवन गुरुङ्ग | हे अ पाँचौ | १४१०० | १२६९०० प्रदिप कुमार बुढाथोकि | सि अ हे छैटौ | १७९९५ | १६१९५५ हेम नाथ कडेल | सि अ हे छैटौ | १७९९५ | १६१९५५ सरस्वति राना | ल्या अ | १३३०५ | ११९७४५ | | | ५७०५५५।	५७०,५५५
२१.५			**विपद व्यवस्थापन कोषः**	

			कार्य योजनाःविपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने/गराउन सम्बन्धी व्यवस्था छ ।नगरपालिकाले ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएका कार्यहरू गरेको पाइएन । ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नु/गराउनु पर्दछ । पालिकाले भौ नं ३३।२०७०।०९।०५ बाट मकै तथा खाद्यान्न बालिमा असर परेको भनि १६ जनालाई प्रति व्यक्ति रु ६ हजार देहि १० हजार सम्म गरि रु ११५०००।आर्थिक सहयोग वितरण गरेको छ।। विपद प्रभावितलाई कोषबाट राहत रकम तथा सामाग्री उपलब्ध गराउदा विपदको सघनता र ब्यापकता, कोषमा जम्मा भएको रकम तथा राहत सामग्रीको उपलब्धता र खर्चको औचित्यतालाई दृष्टिगत गरी रकम पुर्णरुपमा दिन नसक्ने स्थिती रहेमा क्षतिको मात्रा ग्रेडिंग गरी निश्चित रकम निर्धारण गरी वितरण गर्नु उचित देखिन्छ । **वार्षिक प्रतिवेदन** – विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।		
२१.६			**कर कट्टीः** पालिकाले जोखिम भत्ता भुक्तानी गर्दा पुष बाट १५ प्रतिशत कट्टी भएको मा त्यस भन्दा अघाडि १ प्रतिशत कट्टी गरेकोले कम दाखिला गरेको १४ प्रतिशत कर दाखिला गर्नुपर्ने रु		३५,५०१

कर्मचारीको नाम	पद	भाद्र देखि पुष सम्म को जम्मा	कर कट्टी गर्नुपर्ने १४ %
जिवन गुरुङ्ग	हे अ पाँचौ	५६४००	७८९६
प्रदिप कुमार बुढाथोकि	सि अ हे छैटौ	७१९८०	१००७७
हेम नाथ कडेल	सि अ हे छैटौ	७१९८०	१००७७
सरस्वति राना	ल्या अ	५३२२०	७४५१

२२ **नपाउने वैठक भत्ता भुक्तानीः** २८,०५०

साविक स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा संवन्धी ऐन, २०७४ मा वडा वैठक भत्ताको व्यवस्था नभएको अवस्थामा यस ऐन खारेज हुन भन्दा पहिलेको अवस्थामा समेत २०७६ असोज सम्म पालिकाका विभिन्न वडाहरुले देहायअनुसार वडाको वैठक भत्ता लिएकोले उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रु

भौ नं	विवरण	भुक्तानी रकम	करकट्टी पछिको रकम
३६	वडा नं ३ को २०७६ श्रावण भाद्रको ५ वैठक भत्ता	१५०००	१२७५०
३७	वडा नं २ को २०७६ श्रावण भाद्र आश्विनको वैठक भत्ता	१८०००	१५३००
	जम्मा	३३०००	२८०५०

२३ **दोहोरो यातयात सुविधाः** ८४,०००

गण्डकी प्रदेशले तयार गरेको गाउँसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७६ को दफा ४(२)मा पदाधिकारी तथा सदस्यलाई यातयात सुविधा उपलव्ध गराएको अवस्थामा अनुसुचीमा उल्लेखित यातयात सुविधा उपलव्ध नगराउने व्यवस्था भएकोमा पालिकामा पालिका अध्यक्षले पालिकावाट गाडी तथा मोटरसाइकल उपलव्ध गराएको र मासिक रु७०००।०० का दरले यातयात सुविधा समेत लिएको देखिएकोले दोहोरो यातयात सुविधा असुल गर्नुपर्ने रु..

२४			**वढी दरमा वैठक भत्ता भुक्तानीः** गाउँसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७६ को अनुसूचीमा पदाधिकारीलाइ उपलव्ध गराउने वैठक भत्ताको दर प्रतिवैठक प्रतिव्यक्ति रु.१०००।०० उल्लेख भएको र दफा १४ मा पदाधिकारीले यस ऐनले निर्धारण गरेको वाहेक अन्य सुविधा नपाउने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले दररेट निर्धारण समितीको वैठक तथा ८ ओ गाउँसभा वैठकमा वैठक भत्ताको प्रतिव्यक्ति दर रु.१५०० राखि भुक्तानी गरेको देखिन्छ। कानुनी व्यवस्थाअनुसार प्रतिव्यक्ति प्रतिवैठक रु.१०००।०० का दरले भुक्तानी गर्नुपर्नेमा वढी दर राखि भुक्तानी भएको रकम सम्वन्धितवाट असुल गर्नुपर्ने रु..	३३,१५०

भौ नं	विवरण	करकट्टी पछी वढी भुक्तानी
१००	दररेट निर्धारण समितीको वैठकमा १८ जनालाई ५०० का दरले वढी	७६५०
७०९	८ औ गाउँसभामा ३० जना पदाधिकारीलाई २ वैठकको ५०० का दरले वढी भुक्तानी	२५५००
	जम्मा	३३१५०

२५			**आर्थिक साहयताः** सरकारको बार्षिक कार्यक्रममा परेका बाहेक कुनै पनि सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थालाई आर्थिक सहायता र अनुदान नदिने, तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता तथा औषधी उपचार खर्च वापत आर्थिक प्रदान गर्ने, यस्तो सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको अभिलेख राखी एउटै व्यक्ति वा संस्थालाई दोहोरो सहायता उपलव्ध गराउन नहुने व्यवस्था सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता र प्रभावकारीता कायम गर्ने सम्वन्धी नीतिगत मार्गदर्शन, २०७५ मा उल्लेख छ।साथै उपरोक्त व्यवस्था प्रदेश सरकार तथा स्थानीय तहका सवै कार्यालयहरु, सवै पदाधिकारी एंव कर्मचारीहरुले पालना गर्नुपर्ने उक्त मार्गदर्शनमा उल्लेख छ।पालिकाको वित्तीय समानीकरण चालुको नमुना छनौटको आधारमा परीक्षण गर्दा देहायवमोजिम भौचरवाट रु.२६८६००।०० आर्थिक सहायता वितरण गरेको देखियो।आर्थिक सहायता वितरण गर्नुपुर्व पालिकाले आर्थिक सहायता मापदण्ड एंव कार्यविधिको पालना नगरेको, ठूलो रकम आर्थिक सहायताको रुपमा व्यक्ति तथा संस्थालाई वितरण गर्ने गरेको, आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको लगत राख्ने नगरेको तथा सम्वन्धित वडाध्यक्षहरुको सिफारिसमा समेत सहायता दिएको जस्ता अवस्था देखियो।पालिकाले आर्थिक सहायताएंव अनुत्पादक चालु प्रकृतिका खर्चमा कटौती नगरी पूँजिगत खर्चको हिस्सा बढाउन सक्ने अवस्था छैन।उत्पादनशिल क्षेत्रमा लगानी नगरी आर्थिक बृद्धि हासिल गर्न नसकिने भएकोले यस्ता प्रकृतिका खर्चमा कटौतीगर्नुका साथै तोकिएको मापदण्ड भित्र रहेर मात्र क्षतिपूर्ति, आर्थिक सहायता र औषधी उपचार खर्च लेख्नुपर्ने देखिन्छ।पालिलकाको समानिकरण चालु तर्फको लेखापरीक्षण छनौटमा परेका केही भौचरको परीक्षण गर्दा चालु आ= व= मा विभिन्न व्यक्ति तथा संस्थालाई वितरण गरेको आर्थिक सहायता यस प्रकार छन्।	

गो भौ न र मिति	आर्थिक सहायता पाउने व्यक्ति तथा संस्थाको नाम	सहायता रकम
५८	दिपेश गुरुङ	५००००
६५	गौमती गर्जा मगर	२००००
२८८	रेडियो देवघाट	२००००
२९१	विभिन्न ५ जनालाई आर्थिक सहायता	८५०००
४५२	विभिन्न ४ जनालाई आर्थिक सहायता	२००००
४७६	फुलमाया गुरुङ	२८६००
६३४	गोविन्द प्रसाद पौडेलमार्फत विभिन्न व्यक्तिलाई	४५०००
जम्मा		२६८६००

२६			**पारिश्रमिक करः** आयकर ऐन, २०५८ को दफा २२(२) मा प्राकृतिक व्यक्तिले रोजगारीबाटप्राप्त हूने आयको गणना गर्दा कर प्रयोजनको लागि नगद आधारमा लेखाङ्कन गर्नूपर्ने र दफा २३ मा कूनै व्यक्तिले कर प्रयोजनको लागि यस ऐनको अधिनमा रही रोजगारी वा लगानीबाट भएको आयको गणनाको लेखाङ्कन नगद आधारमा गर्दा निजले भूक्तानी प्राप्त गर्दा वा निजलाई सो भूक्तानी उपलब्ध हूंदाको अवस्थामा मात्र निजको आय गणनामा रकम प्राप्त गरेको मानी समावेश गर्नूपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले पदाधिकारीहरुलाई २०७७ कात्तिक देखि २०७८ असार सम्मको २१ महिनाको सेवा सुविधा भुक्तानी दिएकोमा पारिश्रमिक करकट्टा गरेको छैन। अतः उक्त कर असुल गर्नुपर्ने रु	७७,२८०

https://nams.oag.gov.np

नाम	आम्दानी रकम	कट्टी रकम	करयोग्य आय	तिर्नुपर्ने कर	तिरेको कर	वाँकि कर
दुर्ग व थापा	६७६०००	०	६७६०००	३९७००	६७७०	३२९४०
विमला थापा	७३६०००	०	७३६०००	५१७००	७३६०	४४३४०
						७७२८०

२७

मु अ कर कट्टी नगरी भुक्तानीः

मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०५३ को नियम ६(ग) माठेक्का वा करार अन्तर्गतको भुक्तानीमा मु.अ. कर रकमको ५० प्रतिशत(२०७८।२।१५ पश्चात ३० प्रतिशत) सम्वन्धित राजस्व शिर्षकमा र वाँकी ५० प्रतिशत सम्वन्धित फर्मलाई भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ । कार्यालयले देहायका फर्मको भुक्तानीमा मुल्य अभिवृद्धि कर कट्टा नगरी पुरै मुल्य अभिवृद्धि कर फर्मलाई नै भुक्तानी दिएको देखिएकोले मुल्य अभिवृद्धि कर समायोजन प्रमाण पेश हुनुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु...

१०८,९६५

भौ.न.	कार्य	फर्मको नाम	भुक्तानी रकम	मु.अ. कर रकम	५०।३० प्रतिशत मु.अ. कर
१२	फोहोरमैला व्यवस्थापन	एस आर निर्माणसेवा	५२२८८८	५२३०९	२६१५४
२९	धर्माथ अस्पताल पार्टेसन	सुनिश्चित कन्ट्रक्सन	२२२९२६	२५६४६	१२८२३
३४	फोहोरमैला व्यवस्थापन	सुनिश्चित कन्ट्रक्सन	१०७२०३	१२३३३	६१६६
१९३	घाटहरुको आइ इ इ तयारी	ग्रेट हिमायलयरिसर्च	२९८९९९	३४३९८	१७१९९
२१९	फोहोरमैला व्यवस्थापन	सुनिश्चित कन्ट्रक्सन	१२४१५३	१४२८३	७१४१
३०१	फोहोरमैला व्यवस्थापन	सुनिश्चित कन्ट्रक्सन	१२४१५३	१४२८३	७१४१
५७३	फोहोरमैला व्यवस्थापन	सुनिश्चित कन्ट्रक्सन	१८६२२९	२१४२४	१०७१२
६३०	व्यक्तिगत घटना दर्ता	रिर्टनजिरोइन्फोसिस	१४३६६२	१६५२७	४९५८
६६८	गापा वृतचित्र निर्माण	वि एण्ड वि मिडिया	४८३०६३	५५५७३	१६६७१
		जम्मा			१०८९६५

२८			**लागत साझेदारीमा सञ्चालित कार्यक्रमहरुः**	
२८.१			**लागत साझेदारीमा तरकारी तथा फलफुल खेतीः** ५२१।०७८।२।१३ सार्वजनिक खरिद ऐनको दफा ४६ मा जनचेतना सम्वन्धी तालिम अभिमुखिकरण सवलिकरण मुल प्रवाहिकरण जस्ता कार्य गैर सरकारी सस्थावाट गराँउदा छिटो छरितो प्रभावकारि र मितव्ययी हुने भएमा सार्वजनिक निकायले गैर सरकारी सस्थावाट कार्य गराउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ।सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियमा ९९(२) मा दश लाख रुपैयासम्मको काम गराउनको लागि त्यस्तो काम गर्ने उद्देश्य राखि प्रचलित कानुनवमोजिम दर्ता भएको र मौजुदा सुचिमा समावेश भएका गैर सरकारी सस्थालाई प्रन्ध्र दिनको सुचना प्रकाशन गरी प्रस्ताव माग गरी कार्य गराउन सक्ने व्यवस्था रहेको छ।नियम ९९ उपनियम ८ मा दश लाख भन्दा वढी लागत अनुमान भएको काम गराउनको लागी खुला रुपमा आशयपत्र माग गरी परामर्श सेवा खरिदको प्रक्रिया अवलम्वन गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।	१,४००,०००

			कार्यालयले देवघाट गाउँपालिकाको आर्थिक सहयोग र वहुआयमिक स्रोत केन्द्रको प्राविधिक सहयोगमा वडा नं १ र ५ मा तरकारी खेती र वडा नं ४ मा फलफुल खेती गर्न लागत साझेदारीमा पालिकावाट रु.१४०००००।०० र गैरसरकारी सस्थावाट रु३७२०००।०० लागत साझेदारी गर्ने गरि वहुआयमिक स्रोत केन्द्र नेपाल संग मिति २०७७ पौष २१ गते सम्झौता भएको देखिन्छ।सम्झौता अनुसार कार्यालयको तर्फवाट २ चरणमा पेश्की उपलव्ध गराई कार्यक्रम समापन पश्चात पेश्की फछ्यौट गरी कार्यालयको अश भुक्तानी भएको देखिन्छ।गैर सरकारी सस्थाले कार्यालयमा पेश गरेको खर्चको विवरण विश्लेषण गर्दा गैरसरकारी सस्थाको कर्मचारीको तलव भत्तामा रु.४८५००० (पालिकावाट व्यहोर्ने खर्चमध्ये ३४.६४ प्रतिशत) तरकारी विउ तथा फलफुल विरुवा, सामाग्री र कृषि तालिममा रु६२८५६५।०० (पालिकावाट व्यहोर्ने खर्चमध्ये ४४.८९ प्रतिशत) र गैरसरकारी सस्थाको गाडीभाडा इन्धन, भ्रमण भत्ता, फिल्ड भिजिड भत्ता, सस्थागत विकास, मर्मत सम्भार, संचार र सम्पर्क कार्यालय लगायतका शिर्षकमा रु.२८६६७३।०० (पालिकावाट व्यहोर्ने खर्चमध्ये २०.४७प्रतिशत) खर्च भएको देखिन्छ।जम्मा खर्चमध्ये पुँजिगत खर्च रु८४०००।०० र चालु प्रकृतिको खर्च रु.१३१६०००।०० भएको विवरण पालिकामा प्राप्त भएको प्रतिवेदनवाट देखिन्छ।साथै पालिकामा पालिकावाट भुक्तानी भएको रकमको मात्र विल भरपाई प्राप्त भएकोले गैर सरकारी सस्थावाट गर्नुपर्ने लागत साझेदारी भए नभएको सम्वन्धमा एकिन गर्न सकिएन।यसरि सार्वजनिक खरिद नियमावलीको व्यवस्थानुसार १० लाख भन्दा वढी लागत अनुमान भएको कार्य गैर सरकारी सस्थावाट गराँउदा खुला रुपमा आशयपत्र माग गरी परामर्श सेवा खरिदको प्रक्रिया अवलम्वन गरी खरिद गर्नुपर्नेमा मौजुदा सुचिवाट सुचिकृत सस्थावाट प्रस्ताव लिई गरेको र लक्षित कार्यक्रममा ४४.८९ प्रतिशत मात्र र वाँकी ५५.११ प्रतिशत रकम गैरसरकारी सस्थाको कार्यालय तथा कर्मचारी व्यवस्थापन वापत खर्च भएको रकम अनियमित देखिएको	
२८.२			**क्षेत्राधिकार वाहिर दायित्व सिर्जना गरी पेश्की भुक्तानीः** आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३८ मा अधिकार प्राप्त अधिकारी वाहेक अरु कसैले पनि वजेट खर्च गर्ने आदेश दिन वा खर्च स्विकृत गर्नु नहुने तथा नियम ३९(३) मा कार्यालयले सरकारी रकम खर्च गर्दा अधिकारप्राप्त अधिकारीवाट स्वीकृती गराई खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजना सञ्चालनका लागि देवघाट गाउँपालिकार हेफर प्रोजेक्ट नेपाल विच मिति २०७७ चैत्र २० गते सम्झौता गरेको छ।परियोजनाको कुल लागत अनुमान रु. ४६६६६६६७।०० रहने र गाउपालिकाले कुल लागत अनुमानको ७५ प्रतिशत वापत रु.३५००००००।०० र गैरसरकारी सस्थाले २५ प्रतिशत अर्थात रु. ११६६६६६७।०० व्यहोर्ने गरी सम्झौता भएको देखिन्छ।परियोजना कार्यान्वयनको अवधि आ व २०७७।७८ मा सुरुवात भई आ.व २०७९।८० सम्म रहेको छ।परियोजना सम्झौतामा मिति २०७७ चैत्र २० प्रथम पक्ष गाउँपालिकाको तर्फवाट गाउँपालिका अध्यक्षले सम्झौतामा हस्ताक्षर गरि भौ नं ४५८ मिति २०७८।०१।१३ मा प्रथम किस्ता पेश्की रु२५०००००।०० दिएको देखिन्छ।साथै परियोजनाको निरन्तरता सम्वन्धमा जानाकारी लिदाँ कार्यालय प्रमुखद्धारा हस्ताक्षर भएको च नं ६०७ मिति	२,५००,०००

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>२०७८।०७।२९ को पत्रवाट उक्त कार्यक्रम अव उप्रान्त पालिकमा आवश्यक नभएको भनी सम्झौता रद्द गरिएको सुचना दोस्रो पक्षलाई दिएकोमा पुन अर्को सम्झौता नगरी २०७८ पौष २० गतेको देवघाट गाउँपालिका नवौं गाउँसभाको कार्यसुची नं ५ को निर्णयवाट सम्झौता कायम राख्ने निर्णय भएको देखिन्छ।साथै गैरसरकारी सस्थालाई पेश्की उपलव्ध गराउँदा सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीवमोजिमको अग्रिम पेश्की जमानत समेत नलिई पेश्की उपलव्ध गराएको देखिन्छ।यसरि पालिकाका जिम्मेवार पदाधिकारीवाट एकै विषयमा छुट्टा छुट्टै निर्णय गरी सम्झौता गर्ने, रद्द गर्ने तथा पुन रद्द नगरी निरन्तरता गर्ने निर्णय सम्वन्धमा छानविन गर्नुपर्दछ।</td><td></td></tr>
<tr><td>२९</td><td></td><td></td><td>सहकारी सस्थामा खर्चः
स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११(ख) मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाको अधिकार अर्न्तगत सहकारी सस्थाको वारेमा व्यवस्था गरिएको छ। उक्त व्यवस्थाअनुसार गाउँपालिकाले सहकारी सस्थाको दर्ता खारेजि नियमन तथा नीति कानुन मापदण्ड वनाई लागु गराउन सक्ने व्यवस्था गरिएको छ। पालिकाले यस वर्ष सहकारी सस्थाको क्षमता अभिवृद्धी तथा सामाग्री खरिद गर्न देहायवमोजिम खर्च गरेको देखिन्छ।सहकारी सस्थमा ठुलो सरकारी रकम लगानी भएता पनि पालिकामा सहकारी सस्थाले नविकरण लगायतका कुनै पनि राजश्व दाखिला भएको देखिदैन।पालिकामा आ व २०७७।७८ मा सहकारी विषयमा खर्च भएको रकम निम्नानुसार रहेको छ।
<table>
<tr><th>भौ नं</th><th>विवरण</th><th>रकम</th></tr>
<tr><td>४८२</td><td>चक्रवति सामाजिक उद्यमि महिला सहकारी सस्थालाई गाडी खरिद गर्न भुक्तानी</td><td>२०००००</td></tr>
<tr><td>६५५</td><td>सहकारी क्षमता वृद्धि सिप विकास कार्यक्रम कृष्णराज पन्तको पेश्की फछ्यौट</td><td>२१०२६०</td></tr>
<tr><td>५७६</td><td>सहकारीता सम्वन्धि विभिन्न कार्यक्रम गर्न दक्षिड क्षेत्र दिगो विकास कृषि सहकारी सस्थालाई सम्झौतावमोजिम ५० प्रतिशत पेश्की</td><td>८०००००</td></tr>
<tr><td></td><td>जम्मा</td><td>१२१००००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>३०</td><td></td><td></td><td>गत वर्षको भुक्तानीः
आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१३) तलव, महङ्गी भत्ता, सरुवा भ्रमण खर्च, पोषाक,घरभाडा, सेवा निवृत सुविधा लगायतका शिर्षकमा चालु आर्थिक वर्षको वजेटले नखामेको खर्च व्यहोर्नुपर्ने उचित आधार र पर्याप्त कारण भएमा कार्यालयले संलग्न विल भरपाई वमोजिमको रकम आगामी वर्षमा भुक्तानी दिने गरी महालेखापरीक्षकवाट स्वीकृत ढाँचामा भुक्तानी दिन वाँकीको विवरण तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको सात दिनभित्र प्रमाणित</td><td>८०३,२४०</td></tr>
</table>

			गराई राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ।पालिकाले उक्त नियममा उल्लेख भए वाहेकको देहायवमोजिमका शिर्षकमावजेटमा समावेश गरी गत वर्षको खर्च लेखि भुक्तानी दिएको साथै भुक्तानी दिन वाँकिको विवरण समेत वनाएको देखिएन।यसरी चालु प्रकृतिका दायित्व सार्न नमिल्ने शिर्षकहरुको दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी दिएको रकम अनियमित देखिएको रु..	

भौ नं	विवरण	रकम
४	गाउँपालिका अध्यक्षको गत आ.व को दैनिक भ्रमण भत्ता	३००००
३१	वडा नं ५ को वैठक भत्ता तथा खाजा खर्च	७०३४०
३५	वडा नं १ को वैठक भत्ता तथा खाजा खर्च	६०२३०
३६	वडा नं ३ को वैठक भत्ता भुक्तानी तथा खाजा खर्च	५८७९०
३७	वडा नं २ को वैठक भत्ता भुक्तानी तथा खाजा खर्च	९५७२०
२२	स्वास्थय कर्मचारीको सार्वजनिक विदाको रकम कार्यपालिकावाट मिति २०७७।०७।२२ मा निर्णय गरी भुक्तानी	४८८६१०
जम्मा		८०३२४०

३१			**कोभिड १९ सिकाई सहजिकरण अनुदान अन्तर्गत ईन्टरनेट जडानः** कोभिड १९ का कारण उत्पन्न परिस्थितीमा सिकाई सहजिकरणका लागी शैक्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालयमा ईन्टरनेट सेवा विस्तारका लागि स्थानिय तह अन्तरर्गत सञ्चालित आधारभुत तहका सामुदायिक विद्यालयको लागि प्रति विद्यालय रु १२ हजार उपलब्ध गराउने र उक्त रकम ईन्टरनेट जडान गर्ने, जडित ईन्टरनेट शुल्क भुक्तानी गर्ने खर्च गर्ने उल्लेख छ।पालिकाले भौ नं २०६।२०७८।०३।२३ बाट २५ वटा विद्यालयाई रु ३०००००। अनुदान उपलव्ध गराएकोमा उक्त विद्यालयहरुले सोहि कामका लागि खर्च गरे नगरेको पालिकाले खर्चको विल भरपाई राखेको छैन।पालिकाले अनुदान गएको विद्यालयको ईन्टरनेट जडान गरे नगरेको एकिन गरि प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा जडान नभएको विद्यालयको अनुदान निकासा भएको रकम सम्वन्धित विद्यालयवाट असूल गरी संघिय सञ्चित कोष दाखिला गर्नु पर्ने रु	३००,०००
३२			**राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमः**	६७९,०००

			आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को ३९(५) मा सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टि गर्ने बिल, भरपाई प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने उल्लेख छ।पालिकाले भौ नं २२० बाट राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत कालिका मा वि लाई रु ६७९०००। अनुदान निकासा भएकोमा प्राविधिक मुल्यांकन र कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश नभएकोले कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने रु	
३३			**सामुदायकि विद्यालयको छात्राहरुलाई निशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापनः** शैक्षिक कार्यक्रम कार्यन्वयन पुस्तिका २०७७।७८ को क्रियाकलाप नं २.७.१३.२३मा सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क सेनिटरि प्याड ब्यवस्थापनका लागि प्रति विद्यार्थि अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । सामुदायिक विद्यालयको कक्षा ६ देखि १२ सम्म अध्यायनरत छात्राहरुको तथ्याङ्क यकिन गरि एउटा महिनामारि चक्रको लागि बढीमा प्याकेट सम्म सेनिटरी प्याड उपलब्ध गराउने तथा बार्षिक १० महिना अवधिका लागि निशुल्क सेनिटरी प्याड व्यवस्थापन गर्ने उलेल्ख छ।पालिकाले सेनिटरि प्याड खरिद गरेकोमा विद्यार्थि सख्या एकिन नगरि खरिद गरेको देखिन्छ।पालिकाले सिलबन्दि खरिदको माध्यमबाट २०७८।०३।२२ मा शालिग्राम फार्मसि सँग प्रति प्याकेट ४३ को दरले १३०७२ प्याकेट खरिद गरेको छ। पालिकाले विद्यालयलाई आर्थिक बर्ष २०७७।७८ मा ३००० प्याकेट वितरण गरेको भररपाई पेश गरेको छ।स्टोरमा बाँकि १००७२ प्याकेट बाकि रहेको देखिन्छ। पालिकाले उक्त सेनिटरी प्याड आर्थिक बर्ष २०७८।७९ को लागि प्रयोग हुने भएकोले आर्थिक बर्ष ७८।७९ को लागि खरिद गर्दा अघिल्लो आर्थिक बर्षमा खरिद गरेको सेनिटरी प्याड वितरण गरिसकेपछि आवश्यकता बमोजिम तथा खरिद गर्ने तर्फ कार्यलयले ध्यान दिनुपर्दछ।साथै वितरण गरेको भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु	४३३,०९६
३४			**छात्रवृति बढी निकासाः** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ मा कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी निकासा तथा खर्च गर्नु पर्ने उल्लेख छ।यस कार्यालयले निम्न विद्यालयलाईभौ नं २०४ वाट आ.व ०७७।७८ को भुक्तानी दिएकोमा देहायको विद्यालयलाई बढी छात्रवृति निकासा दिएको देखियो । तसर्थ बढी निकासा दिएको रकम असुल गरि सम्बन्धित राजस्व खातामा दाखिला हुनुपर्ने रु	३२,०००

				<table><tr><td>विद्यालयको नाम</td><td>निकासा</td><td>वितरण</td><td>बढी</td></tr><tr><td>पार्वति मा वि</td><td>४६४००</td><td>४४०००</td><td>२४००</td></tr><tr><td>सिद्धमहाकाली मा वि</td><td>२८०००</td><td>२०८००</td><td>७२००</td></tr><tr><td>कालिगंगा मा वि</td><td>३५२००</td><td>२८०००</td><td>७२००</td></tr><tr><td>भृकुटी मा वि</td><td>४५६००</td><td>३५६००</td><td>१००००</td></tr><tr><td>बालकेश मा वि</td><td>२७२००</td><td>२२०००</td><td>५२००</td></tr><tr><td colspan="3">जम्मा</td><td>३२०००।</td></tr></table>	
३५				**पेश्की बाँकि** आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को परिच्छेद ५ मा पेश्की दिने तथा फछर्यट गर्ने सम्वन्धी व्यवस्था छ। जसअनुसार कार्यालयले देहायअनुसार म्याद समाप्त भएको पेश्की हालसम्म फछ्र्योट नगरेकोले उक्त पेश्की नियमानुसार फछ्र्योट गर्नुपर्दछ। <table><tr><td>गो. भौ. न.</td><td>पेश्कीको विवरण</td><td>पेश्की लिने ब्यक्ती, फर्म वा कम्पनीको नाम</td><td>रकम</td></tr><tr><td>२४</td><td>गाउँपालिका भवन निर्माण</td><td>रविना/आविसा जे/भी</td><td>४६४९०००</td></tr><tr><td></td><td>म्याद ननाघेको जम्मा</td><td></td><td>४६४६९०००</td></tr><tr><td>५७६</td><td>संघ संस्थासंग आयोजना कार्यक्रममा लागत साझेदारी सहकार्य गर्ने</td><td>दक्षिण क्षेत्र दिगो विकास कृषि सहकारी संस्था लि.</td><td>८०००००</td></tr><tr><td>५</td><td>झलुङ्गे पुल</td><td>छेरङ्ग खोला झोलुङ्गे पुल</td><td>७६६५५४</td></tr><tr><td>१४५</td><td>बाख्रा पकेट क्षेत्र कार्यक्रम</td><td>दिपक वि.क.</td><td>१३०००००</td></tr><tr><td></td><td>जम्मा म्याद नाघेको</td><td></td><td>२८६६५५४</td></tr></table>	२,८६६,५५४

३६			**तलवि प्रतिवेदन पारित नगरेको** संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको च नं १८० मिति २००७६।५।१८ गतेको परिपत्र वमोजिम स्थानिय तहका कर्मचारी र संघबाट काजमा स्थानिय तहमा कामकाज गर्न खटाईएका कर्मचारिहरुको तलवि प्रतिवेदन नेपाल सरकारको मिति २०७६।५।१८ गतेको निर्णयवमोजिम सम्वन्धित जिल्ला स्थित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पारित गर्ने उल्लेख भएकोमापालिकाले आ व २०७७।७८ मा सशर्तबाट तलव भुक्तानी गर्ने कर्मचारीको तलवी प्रतिवेदन पारित नगरि रु १ करोड ६४ लाख ९३ हजार खर्च गरेको छ । पालिकाले तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भुक्तानी गर्न तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
३७			**मेड्पा कार्यक्रम** गरिवि निवारणका लागी लद्यु उद्यम विकास कार्यक्रम कार्यसञ्चालन निर्देशिका २०७७ (४१)माउद्यमिलाई उपलब्ध गराउने प्रविधिमा कुल लागतको कम्तिमा २० प्रतिशत लागत उद्यमिले व्यहोर्नु पर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले गरिवि निवारको लागि लद्यु उद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सिलाई कटाई र बाँसका घरायसी सामग्री वनाउने सम्बन्धि तालिम संचालन गर्नको लागि रु ५१५८४८ को मेसिनरी औजार तथा सामान खरिद गरेको छ तर तालिम कार्यक्रम पश्चात प्रविधि हस्तान्तरण गर्दा निर्देशिकमा उल्लेख भए वमोजिमको लागत सहभागि नगराइ प्रविधि हस्तान्तरण गरेको छ । पालिकाले कार्यक्रम र खर्चको भुक्तानी दिदा कार्यक्रम निर्देशिकामा उल्लेख भएका शर्त पालन गर्न तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
३८			**महंगी भत्ता** महालेखा नियन्त्रक कार्यालयकोच नं १७।०७६।९।११ को पत्रमा करार सेवामा नियुक्ती गरेका कर्मचारीलाई चाडपर्व र पोशाक मात्र सम्झौतामा उल्लेख गरेर दिन मिल्ने उल्लेख गरेकोमा पालिकाले मेड्पा कार्यक्रम संचालनका लागि छनौट भएका करार कर्मचारीलाई महंगी भत्ता उपलब्ध गराएकोले माघ देखी असार सम्मको दुई जना कर्मचारीको महंगी भत्ता अनियमित देखिएको रु	२४,०००
३९			**सुरक्षीत नागरिक आवास कार्यक्रमः** सुरक्षीत नागरिक आवास कार्यविधी, २०७५ को दफा ३ अनुसार लक्षित वर्गको पहिचान पश्चात दफा ५(४) वमोजिम स्थानिय तहसंग सम्झौता गरी पहिलो किस्तावापत साठी प्रतिशत रकम उपलव्ध गराइने र उक्त रकम लाभग्राहिले जस्तापाता र काठ लगायतको सामाग्री खरिद गरी निर्माण कार्य अगाडी वढाउन खर्च गर्नुपर्ने र निर्माण सम्पन्न भएको प्राविधिक प्रतिवेदन सहितको सिफारिसको आधारमा वाँकी ४० प्रतिशत रकम दोस्रो किस्तामा उपलव्ध गराउने व्यवस्था रहको छ।पालिकाले यस वर्ष १९२ जना लाभग्राहीलाई प्रथम किस्तावापत रु ३०००० का दरले सुरक्षीत नागरिक आवास अनुदान रकम वापत जम्मा रु.५७६००००।०० उपलव्ध गराएकोमा अनुदानको प्रभावकारीताको सम्वन्धमा अनुगमन मुल्यांकन गरी आवास निर्माण कार्य सम्मन्न गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
४०			**प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमः** स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीय तहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत २७७ जना बेरोजगार सुचिकृत गरेकोमध्य	

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>१३४ जनालाई स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा गोरेटो बाटो निर्माण, सडक नाला निर्माण, काम लगायतका २३वटा निर्माणका कार्यक्रम सञ्चालन गरी श्रमिक ज्यालामा रु. ६२ लाख ६२ हजार खर्च गरेको छ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४१</td><td></td><td></td><td>तालिम खर्च
गण्डकि प्रदेश कार्यसंचालन निर्देशिका,२०७५ मा तालिम तथा गोष्ठि संचालन खर्चको भुक्तानी विवरणमा आन्तरिक प्रशिक्षकलाई कार्यपत्रको मात्र भुक्तानी दिन सकिने व्यवस्था भएकोमा विविध खर्च खाता तर्फ भौ नं २ पालिकाले सामुदायिक स्वयंसेवकहरुका लागी मिति २०७८।१।२२ देखी १।२३ सम्म संचालित पूर्ण सरसफाई,वातावरण संरक्षण,खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्वन्धी विषयमा क्षमता विकास तालिम संचालन गर्दा आन्तरिक प्रशिक्षकलाई कार्यपत्रको मात्र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कक्षा र कार्यपत्र दुवैको भुक्तानी गरेको कक्षा संचालनको नर्म्स भन्दा वढी भुक्तानी भएको प्रति कक्षा ८०० का दरले ८ कक्षाको असुल गर्नुपर्ने रु ६४०० साथै सशर्त तर्फ भौ नं २१२ पालिकाले मिति २०७८।३।१४ देखी ३।१६ सम्म संचालित वङ्गुरपालन सिप विकास तालिम र मिति २०७८।३।१७ देखी ३।१९ सम्म संचालित वाख्रा पालन तालिम संचालन गर्दा आन्तरिक प्रशिक्षकलाई कार्यपत्रको मात्र भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कक्षा र कार्यपत्र दुवैको भुक्तानी गरेकोले नर्म्स भन्दा वढी भुक्तानी भएको २४ कक्षाको रु ८०० का दरले असुल गर्नुपर्ने रु १९२०० गरी जम्मा रु २५६०० को असुल गर्नुपर्ने (१५%कट्टा घटाइ) रु
<table>
<tr><th>क्रम</th><th>कर्मचारीको नाम</th><th>असुली रकम</th></tr>
<tr><td>४१.१</td><td>विभिन्न</td><td>२१,७६०</td></tr>
</table></td><td>२१,७६०</td></tr>
<tr><td>४२</td><td></td><td></td><td>प्राङ्गगारिक खेती प्रवर्दन कार्यक्रम
प्राङ्गगारिक कृषि प्रवर्द्धन मिशन कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७५ को परिच्छेद ५ मा कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि प्राप्त वार्षिक वजेट अनुसार राष्ट्रिय स्तरका पत्रिकामा सुचना प्रकाशन गर्नुपर्ने र इच्छुक कृषि फार्म तथा कृषक समुह वा कृषि सहकारीले सुचनामा प्रकाशित भए वमोजिमका कार्यालयमा प्रस्ताव पेश गर्ने र कार्यालयले आर्थिक, प्राविधिकपक्ष, प्राङ्गगारिक खेतिमा अनुभव, लगानी सुनिश्चितता, स्थलगत अनुगमन, वजारपहुँच, जमिनको उपयुक्तता, सिचाई उपलब्ध आदिका आधारमा छनौट गर्ने व्यवस्था भएकोमा पालिकाले कोटेशन मागगरी आर्थिक प्रस्तावलाई मात्र आधारमानि एकिकृत कृषि नमुना केन्द्र प्रा लिसँग रु १४९८६०० मा सम्झौता गरी कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात रु १२५७८८८ खर्च गरेको छ । कार्यक्रममा प्राङ्गगारिक खेतिको लागि तालिम संचालन, टनेल निर्माण आदि कार्य समावेश गरेको छ । एकिकृत कृषि नमुना केन्द्र प्रा लि प्यान (६०६५५३५०) मा दर्ता भएको फर्म भएता पनि कार्यक्रम अनुसारका विल समावेश गरी खर्चको भुक्तानी गरेको र फर्मले आफ्नो प्यान विल समेत जारी गरेको छैन । कार्यलयले कार्याविधिमा उल्लेख भएको व्यवस्था वमोजिमनै फर्मको छनौट गर्न तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४३</td><td></td><td></td><td>कर्मचारी नियुक्ति</td><td></td></tr>
</table>

			खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्वन्धी कार्यक्रमलाई सहजिकरण गर्नका विभिन्न वडाहरुमा गई कार्य गर्नका लागि आवश्यक सामुदायिक स्वयंमसेवक परिपुर्तीको लागि मिति २०७८।१।२ मा सुचना प्रकाशन गरेको र मिति २०७८।१।१९ को नतिजा प्रकाशनमा १० जनाको छनौट र ३ जना वैकल्पिक उमेदवार को नामावली प्रकाशन गरेकोमा गाँउपालिकाको मिति २०७८।१।२७ गाँउकार्यपालिकाको वैठकले वैकल्पिक सुचिमा रहेका लाई समेत सामुदायिक स्वयंसेवक करारमा लिई कामकाजमा खटाइएको कार्य प्रक्रियालाई अनुमोदन गर्ने निर्णय गरी यस कार्यक्रम अन्तर्गत आ व २०७७।७८ मा सेवा करारमा रु ५८९३२९ खर्च लेखेको छ । कार्यक्रमको लागि आवश्यकता जनशक्ति कति हो एकिन नगरि सुचना प्रकाशन गरेको र जनशक्ती थप गर्दै गएको देखिन्छ । कार्यालयले जनशक्ति भर्ना छनौट गर्दा कार्यक्रमको लागि आवश्यक पर्ने जनशक्ति पहिला नै एकिन गरी छनौट प्रकिया अगाडी वढाउन तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
४४			**वितरण विनाको खर्च** आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावलीको नियम ३९(५) मा सार्वजनिक निकयाले सरकारी रकम खर्च गर्दा खर्चलाई पुष्टी गर्ने विल भरपाई तथा खर्च प्रमाणित गर्ने कागजात संलग्न गरी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले युनिसेफ तर्फको कार्यक्रममा स्यानिटरि प्याट व्यवस्थापनका लागि मेण्डिङ्ग मेशिन सुप्रिय लाईफ साइसेन्सबाट ७ वटा रु १७५०० का दरले रु १३८४२५ मा खरिद गरेको तर वितरण गरेको भरपाई नदेखिएकोले खरिद गरेको सामाग्रीको उचित प्रयोग नदेखिएकोले वितरण गरी सामानको सहि सदुपयोग गर्नुपर्ने देखिएको रु	१३८,४२५
४५			**औषधी खरिदः** सार्वजनिक खरिद नियमावली२०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) मा बिस लाख रुपैयाँसम्मको औषधिजन्य मालसामान उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेको बिक्री मूल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था भए छ।तर स्थानीय तहले शिलवन्दि र सोझै गरी विभिन्न सप्लायर्सवाट रु.३४८१००९। औषधि खरिद गरेको छ।यस सम्बन्धी देखिएको व्यहोराहरु देहायअनुसार छन्: · खरिद गरेका उक्त औषधि कुन औषधि कम्पनीबाट उत्पादन भएको हो र सोको मूल्य राष्ट्रिय पत्रपत्रिकामा प्रकाशन समेत भएको नदेखिएको · आपूर्ति हुने औषधि डव्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मितिब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाण समावेश नभएको · आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन। · औषधिको जिन्सी कितावमा आम्दानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्दानी बाँध्ने नगरेको · औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको · तसर्थ औषधिको खरिदआपूर्तीदाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्नेतोकीएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ	

४६			**जिल्ला दररेट भन्दा वढी भुक्तानी** सामानको लागत अनुमान तयार गर्दा जिल्ला दररेट निर्धारण समिति वा पालिकाले तयार गरेको दर प्रयोग गर्नुपर्दछ।भौ नं १०४ पालिकाले कृषि तथा पशु कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकलाई जै घाँसको विउ खरिद गर्दा जिल्ला दररेट अनुसार रु ६० प्रतिकेजि को दरले खरिद गर्नुपर्नेमा रु ११० प्रतिकेजिले खरिद गरेकोले जिल्ला दररेट भन्दा वढी दरमा भुक्तानी गरेको ५१० केजिको रु २५५०० मा कृषकको ५० प्रतिशत लागत सहभागिता वाहेक असुल गर्नुपर्ने रु	१२,७५०
४७			**स्वरोजगार उद्यम विकास कोष संचालन** स्वरोजगार उद्यम विकास कोष संचालन नियमावली, २०७४ को नियम ११ मा व्याजदरको निर्धारण कोष संचाक समितिले तोकेवमोजिम हुने र नियम १२ मा ऋण फिर्ता र कारबाही सम्वन्धि व्यवस्थामा ऋणको साँवा ब्याजको भुक्तानीको किस्ताबन्दी ऋणको प्रकृति हेरि लगानी गर्ने संस्थाले तय गरे बमोजिम बढीमा पाँच वर्षमा असुल हुने गरी निर्धारण गर्नुपर्ने र नियम २१ मा शुरुमा कोषको समयअवधि २०७४।७५ देखी २०७५।७६ भएकोमा गाउँ कार्यपालिकाले कार्यक्रमको प्रभावकारीता हेरि थप अवधि तोक्न सक्ने व्यवस्था उल्लेख छ ।कार्यलयबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका भित्रै आवश्यक रोजगारीको श्रृजना गरी युवा जनशक्तिलाई विदेश पलायक हुने अवस्थाको अन्त्यको लागी तथा पालिकाको दिगो आर्थिक विकासको लागी व्यावसायिक खेती, कृषिजन्य उद्योग,उत्पादन,उर्जा,पर्यटन तथा सेवामुलक स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गर्न आ व २०७७।७८ सम्म रु ७६ लाख ५० हजार ऋण प्रवाह भएको र हाल सम्म रु ९ लाख २४ हजार ४ सय ५२ मात्र असुल भएको छ । समितिले मिति २०७५ आश्विन १८ गतेको निर्णयले वढीमा ३ लाख ऋण उपलब्ध गराउने र व्याजदर ६ प्रतिशत निर्धारण गरेको भएतापनि साँवा व्याज कति अवधिमा असुल गरिसक्नुपर्ने भन्ने समय सिमा निर्धारण नगरेकोले कुल ऋण प्रवाहको अनुपातमा ऋणको साँवा व्याज असुली प्रभावकारी देखिदैन । अत कार्यालयले आफ्नो मातहतमा संचालन गरेको कोषलाई कार्यसंचालन नियमावलीमा उल्लेख गरेका व्यवस्थाको पालना गरी कोषको प्रभावकारी परीचालन गर्न तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।	
४८			**रोजगारी सिर्जना नहुने काम उपभोक्ता समितिबाट:** सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ४४ मा काममा मितव्ययी, गुणस्तरीय, रोजगारी श्रृजना गर्ने तथा दिगोपना हुने भएमा त्यस्ता आयोजना उपभोक्ता समितिमार्फत गराउन सकिने उल्लेख छ ।यस पालिकाले विभिन्न सडक निर्माणका योजना उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न गराई खर्च लेखेको छ।यसरी सम्पन्न गरेका योजनामा सम्पूर्ण काम सडक कटिङ्गको काम रहेको र सडक कटिङ्ग कार्यमा मेसिन प्रयोग भएको छ।यसरी निर्माण कार्य गर्दा रोजगारी सिर्जना नहुनुका साथै काममा मितव्ययिता रगुणस्तरियता समेत सुनिश्चित नहुने देखिन्छ।यस तर्फ पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ।केहि व्यहोराहरु:	

भौ न मिति	कामको बिवरण	अन्तिम मुल्याङ्कन	मेसिन प्रयोग बिल
६३.२०७७।११।२६	साउने कर्ताप सडक निर्माण तथा नयाँ ट्रयाक निर्माण	३२८८१९२।००	३२८८१९२।००
१०७.२०७८।०२।०३	सिंच्याङ्ग सार्वाङ्ग साराङघाट सडक योजना	३०९५२००।६०	२८६९१६२।७५

४९ — **जडान वेगरको खपत:** — ७७८,०६६

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा वास्तविक भएको कामको प्राविधिक मुल्यांकनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न गरेको केहि योजनाको नुमुना छनौट गर्दा देहायका भौचरवाट उपभोक्ता समितिलाइ भुक्तानी गरेकोमा खरिद गरेको पाइप जडान नभएको आधारमा रकम भुक्तानी भएको देखियो। सामान खरिद गरेर जडान नगर्दा कामको प्रभावकारीता नहुने तथा खरिद गरिएको पाईप प्रयोग भए नभएको एकिन नहुने हुँदा उक्त पाइप जडान भएको प्राविधिक पुष्ट्याई सहितको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु

भौ नं	उपभोक्ता समितिको नाम	खरिद भएको पाइप	दर प्रति रनिङ्ग मिटर	पाइपको रकम
९९	गहते शिखर खा पा योजना	४०० मिटर २० मिमि , २३०० मिटर २५ मिमि एचडिईपी पाइप	२० मिमि ३८।५३ प्रति रनिङ् मिटर, २५ मिमि ५७.०७ प्रति रनिङ्ग मिटर	१४६६६१
१८१	माथिल्लो दरैटार सिचाई योजना	५५० रनिङ्ग मिटर ६३ मिमि , ५१० रनिङ्ग मिटर ४० मिमि एचडिईपी पाइप	६३ मिमि २४०.१२५ प्रति रनिङ् मिटर, ४० मिमि ९८.८७५ प्रति रनिङ्ग मिटर	१८२४९५
१८३	माथिलो दरैटार सिचाई योजना	११०० रनिङ्ग मिटर ६३ मिमि , ९०० रनिङ्ग मिटर ४० मिमि र १५०० रनिङ्ग मिटर ३२ मिमि एचडिईपी पाइप	६३ मिमि २४०.१३ प्रति रनिङ् मिटर, ४० मिमि ९८.८८ प्रति रनिङ्ग मिटर र ३२ मिमि ६३.८५ रनिङ्ग मिटर	४४८९१०
	जम्मा			७७८०६६

५० — **ल्याव टेष्टको प्रमाण नरहेको:** — २५,०००

निर्माण व्यवसायीसँग गरेको संझौता अनुसार प्रोभिजनल सम अन्तर्गत राखेको आइटमको खर्चका विल भर्पाइ पेश गर्ने उल्लेख छ। कार्यालयले देहायअनुसार ल्याव टेष्टको भुक्तानी गरेकोमा ल्याव टेष्टको प्रमाण राखेपनि उक्त खर्चको विल विजक वेगर रकम भुक्तानी गरेको देखियो । प्रोभिजनल सम अन्तर्गतका आइटमको विल वेगर रकम भुक्तानी दिन नमिल्ने भएकोले उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रु

भौ नं मिति	भुक्तानी पाउनेको तथा कामको विवरण	ल्यावटेष्ट वापत भुक्तानी भएको रकम
१६२ २०७८/०३/२०	एस आर निर्माण सेवा/२ नं वडा कार्यालय भवन निर्माण	२५०००
	जम्मा	२५०००

५१

मू अ कर कट्टा नभएको:

मूल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६ग वमोजिम सरकारी निकाय वा नेपाल सरकारको पूर्ण वा आशिंक स्वामित्व भएको संघसंस्थाले ठेक्का वा करार अन्तर्गत आपूर्ति हुने वस्तु वा सेवा आपूर्ति वापतको रकम सम्बन्धित ठेकेदार वा आपूर्तिकर्तालाई भुक्तानी गर्दा निजलाई भुक्तानी गर्ने कर रकमको ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम (२०७८ जेष्ठपछिको भुक्तानीमा ३० प्रतिशत) निजको नामबाट सम्बन्धित राजस्व शिर्षकमा जम्मा गरी बाँकी रहने कर वापतको रकम मात्र भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।यस पालिकाले मुल्य अभिवृद्धि करको शत प्रतिशत नै भुक्तानी दिएकोले तपसिल बमोजिमका फर्मलाई जेष्ठ अगाडि भुक्तानी भएकोले सोको ५० प्रतिशत असुल हुनुपर्ने रु

भौ नं मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम तथा कामको विवरण	भुक्तानी रकम	मु अ कर	कट्टा भएको मूअकर	कट्टा हुनुपर्ने मुअकर रकम
४०.२०७७।०९।१६	माता मनकामना पावर सप्लार्यस	३९७१९५	४७७४०	०	२३८७०
४१.२०७७।०९।२२	स्पिड सोलुसन प्रा लि	३९७६४७	४७७४७	०	२३८७४
४२.२९७७।०९।२२	बन्दिपुर कन्सल्टेन्सि प्रा लि	३९७५९०	४७७४०	०	२३८७०
४३.२०७७।०९।२३	समाज सेवा समुह	२९९०००	३४३९८	०	१७१९९
			जम्मा		८८८१३

८८,८१३

५२

बढि भुक्तानी:

३१।२०७७।०८।१८ शहिदगार्ग बसन्तपुर जाने बाटो निर्माण योजनामा ८ गोटा २*१*१ को र १ गोटा ३*१*१ को ग्याविन जालि प्रयोग भएको नापी र अन्तिम मुल्याङ्कन कायम गरिएको छ।संलग्न फाँटवारी परिक्षण गर्दा उपभोक्ता समितिले ८ गोटा २*१*१ को ग्याविन जालि मात्र खरिद गरेकोले १ गोटा ३*१*१ ग्याविन जालि प्रयोग गरेको देखिदैन। यसरी बढि नापि र मुल्याङ्कन कायम भएको १ गोटा ग्याविन जालिको रु ५५०० र ग्याविनमा बोल्डर फिलिङ प्रति घ मि ३००८।५० को दरले रु ९०२५ गरी जम्मा रु १४५१४ असुल गर्नु पर्ने रु

१४,५१४

https://nams.oag.gov.np

<table>
<tr>
<td>५३</td>
<td></td>
<td></td>
<td>
बढि परिमाण मुल्याङ्कन:
सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त वमोजिम प्राविधिक नाप जाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ। पालिकावाट सम्झौता भै निर्माण कार्य भएको र निर्माण सम्पन्न भएको योजनाको उपभोक्ता समिति अन्तिम विलको भुक्तानी गर्दा वास्तविक कार्य सम्पदान भएको भन्दा वढि परिमाण कार्य भएको नापि र मुल्याङ्कन कायम गरी भुक्तानी दिएको छ।भौ न ६७८ मिति २०७८।०३।२८ बाट कालि भतेरि घाट जाने बाटोमा रिटेनिङ्ग वाल लगाउने कामको आईटम ४ स्टोन मेसिनरि वाल १:४ वाल १ को परिमाण २३.४८ घ मि र वाल २ को परिमाण १७.८१ घ मि गरि जम्मा परिमाण ४१.२९ घ मि कार्यसम्पादन भएकोमा अन्तिम मुल्याङ्कन र उपभोक्ता समितिलाई दिने बिलमा ६४.७७ घ मि मुल्याङ्कन कायम गरी प्रति घ मि रु ८८४१.५८ दरले भुक्तानी भएको छ।वडा नं ३ आमभञ्ज्याङ्ग ताले मोटर मार्ग निर्माणको उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिईएको खर्च लेखेको छ। यसरी भुक्तानी गर्दा वास्तविक कार्यसम्पन्न भन्दा २३.४८ घ मि बढि मुल्याङ्कन कायम भई जम्मा रु २०७६०० बढि भुक्तानी भएकोले असुल गर्नु पर्ने रु
<table>
<tr><th>भौ न मिति</th><th>कामको विवरण</th><th>कार्यसम्पन्न परिमाण</th><th>जम्मा परिमाण</th><th>मुल्याङ्कन भएको परिमाण</th><th>बढि नापी भएको</th><th>दर प्रति घ मि</th><th>बढि भुक्तानी</th></tr>
<tr><td rowspan="2">२६७८.२०७८।०३।२८ विपद व्यवस्थापन कोष</td><td rowspan="2"></td><td>७.३०*०.९६*३.३५ : २३.४८ घ मि</td><td>४१.२९</td><td>६४.७७</td><td>२३.४८</td><td>८८४१.५८</td><td>२०७६००</td></tr>
<tr><td>७*०.९६*२.६५ : १७.८१ घ मि</td><td></td><td colspan="3">जम्मा</td><td>२०७६००</td></tr>
</table>
</td>
<td>२०७,६००</td>
</tr>
<tr>
<td>५४</td>
<td></td>
<td></td>
<td>
लागत अनुमानमा दोहोरो मु अ कर:
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले निर्धारण गरेका कुराहरु तथा लागत अनुमान तयार गर्ने सिलसिलामा सिमेन्ट, फलामे डण्डी, ईटा, ढुङ्गा, माटो, कर्कटपाता, विटुमिन तथा इमल्सन, इन्धन, पोलिथिन पाइप, जी.आई पाइप, विजुलीका सामान, जी-आई वायर यस्तै निर्माण सामाग्रीको दरभाउ, मेशिन तथा उपकरणको भाडा वा कामदारको ज्याला निर्धारण गर्दा दररेट निर्धारण समितिले तोकेको दररेटको आधारमा रेट कायम गरी आयोजनाको कूल लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।गाउँपालिकाले कोटेशन प्रस्ताव माग गरी निर्माण कम्पनी बाट निर्माण सम्पन्न गरेको योजनाको नुमना छनौट गरी फाँटवारी परीक्षण गर्दा तपसिल वमोजिमका निर्माण कार्यको लागि लागत अनुमान तयार गर्दा नरम माटो, कडा माटो र नरम चट्टान खन्ने कार्य तथा बाटो चौडा बनाउने र ग्राभेल गर्ने कार्यको दर विश्लेषण गर्दाका वखत नै प्रत्येक आइटममा १३ प्रतिशत मू.अ.कर जोडी प्रति युनिटको दर निर्धारण गरेकोमा परिमाण र दरबाट कायम भएको कुल रकममा अन्त्यमा पुन १३ प्रतिशत मू .अ. कर
</td>
<td>७९,५४२</td>
</tr>
</table>

जोडी कूल लागत अनुमान तयार गरेको पाइयो।यसरी स्वीकृत लागत अनुमान अनुसार निर्माण कम्पनीसँग लागत अनुमान बरावरको रकम सम्झौता भई अन्तिम मुल्याङ्कन समेत सोहि बमोजिम भएकोले मू अ कर रकमको दोहोरो गणना भई लागत अनुमानबाट आयोजनाको कूल लागतमा बढोत्तरी हुनुका अतिरिक्त निर्माण कम्पनीलाई मूल्य अभिवृद्धि कर वापतको रकम दोहोरो भुक्तानी भएको छ। यसरी दोहोरो भक्तानी भएको मू अ कर असुल गर्नुपर्ने रु

भौ न मिति	निर्माण योजना	निर्माण कम्पनी	दोहोरो मु अ कर सहित भुक्तानी रकम	भुक्तानी हुनुपर्ने रकम मु अ कर सहित	दोहोरो गणना हुदा बढि भुक्तानी मु अ कर
२००.२०७८।०३।२७	सिद्ध आधारभुत विद्यालय सम्म मोटरमार्ग निर्माण	एस आर निर्माण सेवा	१९३१८८.४४	१७०९६३.२२	२२२२५
६.२०७७।०६।०६	रेडक्रस मार्ग निर्माण	निर्माण सेवा प्रा लि	४९८२१७	४४०९००	५७३१७
	जम्मा				७९५४२

५५			**दर फरक पारी बढि भुक्तानी:** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ्ग विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारको शर्त वमोजिम प्राविधिक नापजांच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्य सम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ। पालिकाले यस वर्ष रनिङ्ग विल तथा अन्तिम विलको भुक्तानी गर्दा स्विकृत दररेट फरक पारी भुक्तानी दिएको पाइयो। यस पालिकाले सानो भञ्ज्याङ्ग लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजना उपभोक्ता समितिबाट निर्माण सम्पन्न गरेको छ।यस खानेपानी योजनाको ७८५।७० घ मि पाईपलाईन खन्ने कार्यमा यस पालिकाको सडक तथा खानेपानी योजना निर्माण सम्बन्धी स्विकृत दररेट अनुसारको Excavation in Roadway and Drain दररेट प्रति घ मि रु ४३२।७० प्रयोग नगरि भवन निर्माण कार्यको Excavation for foundation दररेट प्रति घ मि ५७६।८० प्रयोग गरि अन्तिम मुल्याङ्कन कायम गरिएको भुक्तानी दिएको छ। यसरी कुल ७८५.७० घ मि पाईपलाईन खन्ने कार्यको प्रति घ मि रु १४४।२० दरले बढि दररेट राखि उपभोक्ता समितिलाई कुल पाईपलाईन खन्ने कार्यको जम्मा रु ११३२९८ बढि भुक्तानी भएकोले असुल गर्नेपर्ने रु	११३,२९८

भौ न मिति	कामको विवरण	कामको परिमाण घ मि	मुल्याङ्कन भएको दर	मुल्याङ्कन हुनुपर्ने दर	फरक दर	बढि भुक्तानी रकम
१९३.२०७८।०३।२६	सानो भञ्ज्याङ्ग लिफ्टिङ्ग खानेपानी योजना पाईपलाईन खन्ने कार्य	७८५.७	५७६.८	४३२.६	१४४.२	११३२९८
	जम्मा					११३२९८

५६

पूँजिगत अनुसन्धान तथा परामर्श सेवा खरिद:

यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमको कार्य परामर्शदाताबाट गराई प्रतिवेदन प्राप्त गरेको छ ।

भौ नं	कामको विवरण	परामर्श दाता	भुक्तानी रकम
४०	कालिगण्डकि नदि IEE	माता मनकामना पावर सप्लार्यस प्रा लि	३९७१९५
४१	सेति नदि IEE	स्पिड सोलुसन प्रा लि	३९७६४७
४२	त्रिशुली नदि IEE	बन्दिपुर कन्सल्टेन्सी प्रा लि	३९७५९०
४३	कालिगण्डकि घाट अन्तर्गत कालिभतेरी घाट IEE	समाज सेवा समुह	२९९०००।२६
१३६	राजश्व सुधार तथा व्यवस्थापन परामर्श	स्पिड सोलुसन नेपाल प्रा लि	३८३२५०
जम्मा			१८७४६८३

५७

डण्डिमा बढि भुक्तानी: २३,२०२

सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलिमा भएको व्यवस्थाअनुसार सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्यको भुक्तानी गर्दा स्विकृत नर्म्स तथा जिल्ला दररेटका आधारमा प्राविधिक मुल्यांकन गरी भुक्तानी दिनुपर्ने उल्लेख छ।यस पालिकाले यस वर्ष उपभोक्ता समितिबाट निर्माण सम्पन्न गरेको आरसिसि सडक ढलान कार्यको तपसिल वमोजिमका केहि नमुना छनौट गरि परिक्षण गर्दा फलामे छड फिटिङ कार्यमा नापि तथा अन्तिम मुल्याङ्कनमा कायम भएको परिमाण भन्दा घटि परिमाणमा डण्डि प्रयोग गरि कार्य सम्पादन भएको छ।यसरी निर्दिष्ट परिमाण भन्दा घटि परिमाणमा निर्माण सामाग्री प्रयोगबाट तोकिएको गुणस्तर सुनिश्चित नभई निर्माण

कार्यको दिगोपना कायम नहुनुका साथै वास्तविक कार्य कार्यसम्पादन भन्दा बढि परिमाण मुल्याङ्कन हुदा उपभोक्ता समितिलाई बढि भुक्तानी भएको छ।यसरी बढि भुक्तानी भएको असुल गर्नुपर्ने रु

भौन	कामको विवरण	मुल्याङ्कन परिमाण	कार्यसम्पन्न भएको परिमाण	बढि मुल्याङ्कन भएको परिमाण	बढि परिमाण **(०.६२ केजि/ मिटर)**	दर प्रति केजि	बढि भक्तानी रकम
४५	गोहिटार बाटो निर्माण	२१ गोटा ६३ मि लम्वाईको फलामे छड	१६ गोटा ६३ मि लम्वाईको फलामे छड	५ गोटा ६३ मि लम्वाईको फलामे छड	१९५.३ केजि	११८.८	२३२०२
		जम्मा					२३२०२

५८

जिल्ला दर रेट भन्दा बढी भुक्तानी

सार्वजानिक खरिद ऐन २०६३ दफा ५७ मा सार्वजानिक निकायले बिल बिजकको भूक्तानी खरिद सम्झौताको अधिनमा रही तोकिए बमोजिम दिनु पर्ने ब्यवस्था छ । स्थानीय खेलग्राम निर्माण कोटाको लागत अनुमान रु ३६९१५१२।९४ भएको कार्यको लागि तारजाली तथा नरम माटो ६१३७ घनमिटर र कडा माटो १४३२०।३२ घनमिटर गरी जम्मा २०४५७।३२ घनमिटर माटो खन्ने काम गर्नुपर्नेमा कार्यसपन्न प्रतिवेदन अनुसार नरम माटो ४९२७।२० र कडा माटो ११४९६।८० गरी १६४२४ घनमिटर समेत रु ३६३७६०९।८० काम सम्पन्न गरेको देखिन्छ । जिल्ला दर रेट भन्दा बढि भुक्तानी भएको रकम रु ४६३१५। असुल गर्नुपर्दछ ।अन्य उपभोक्ताबाट भएको कार्यमा जिल्ला दररेट भन्दा वढीको भुक्तानी एकिन गर्नुपर्दछ ।

विवरण	घनमिटर	प्रति घनमिटर दर भ्याट सहित रु	रु
हाईड्रोलिक एक्जाभेटर भुक्तानी	०।०१२५	२२६०	२८।२५
हाईड्रोलिक एक्जाभेटर जिल्ला दर रेट	०।०१२५	२०३४	२५।४३
फरक	प्रति घनमिटर बढि भूक्तानी रु		२।८२
जम्मा काम भएको घनमिटर			१६४२४
बढी भूक्तानी			४६३१५।

६४,३१५

५९			**वील विजक विना भुक्तानी** पोलिथुम्की सामुदायिक भवन निर्माण कार्यको लागि उपभोक्ता समुहबाट लागत अनुमान रु ३१२९६३७।२१ को भवन निर्माण कार्यको लागि ब्रिक मेशनरी वर्क ३६।०६ घनमिटरको प्रति घनमिटर १६९८१।६० ले हुन आउने रु ६१२०९६।१३ को कार्य भएको देखिन्छ । एक ईटामा ०।००१३२२५ घनमिटर हुने भएकोले ३६।०६ घनमिटरमा २७२६६ ईटाको विल विजक नभएकोले रु ९ प्रतिगोटाको दरले हुन आउने रु२४५३९४। को कर विल विजक प्रमाण पेश गर्नुपर्दछ ।	२४५,३९४
६०			**सामाजिक सुरक्षा तर्फः** लेखापरीक्षण योजना, २०७८ बमोजिम सवैभन्दा बढी निकासा हुने दुई ओटा ठूलो वडाको श्रेस्ता परीक्षण गर्दा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणको सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायअनुसार छन्। यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन्: **मूल अभिलेख नराखेको:** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १० को उपदफा (१) मा प्रत्येक गाँउपालिका वा नगरपालिकाले भत्ता पाउने लाभग्राहीको फोटो सहितको अनुसुची–५ बमोजिमको ढाँचामा मूल अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने साथै लाभग्राहीको तोकिए बमोजिमको विवरण निर्दिष्ट गरी समयावधिभित्र व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (एम.आई.एस.) मा प्रविष्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था भएकोमा यस गाउँपालिकाले सवै लाभग्राहीहरुको तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राखेको पाइएन । गाउँपालिकाले कार्यविधिको पालना गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । **लगत अद्यावधिक नगरी खर्च लेखेको:** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ६ वमोजिम नाम दर्ता तथा नवीकरणवाट आगामी आर्थिक वर्षको लागि कायम हुन आएको लाभग्राहीहरुको संख्यात्मक विवरण प्रत्येक गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले अनूसुची– ५ वमोजिमको ढाँचामा लगत अद्यावधिक गरी सोही अनुसार भुक्तानी गर्नुपर्ने प्रावधान छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गतका ५ वटै वडाहरुले भत्ता वितरण कार्यको लागि तोकिएको ढाँचामा चौमासिकगत लगत अद्यावधिक नगरी खर्च लेखेको पाइयो । यसरी भत्ता वितरण गर्दा वास्तविक लाभग्राहीहरुको संख्या यकिन गर्न नसकिने साथै कार्यविधिको परिपालना समेत नगरेको पाइयो । गाउँपालिकाले कार्यविधिको परिपालना गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । **लाभग्राहीको नाम नवीकरणः** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ७ को उपदफा (१) मा भत्ता प्राप्त गरिरहेका सवै प्रकारका लाभग्राहीहरुले आगामी आ.व.मा पनि भत्ता लिनका लागि तोकिएको ढाँचामा सो कार्यविधिको दफा ६ मा उल्लेखित समयावधि भित्र सम्वन्धित गाउँपालिका वा नगरपालिकामा दरखास्त दिनुपर्ने व्यवस्था छ । सो कार्यविधिको उपदफा (२) मा यसरी नवीकरण नगर्ने लाभग्राहीले पछिल्लो आ.व.मा भत्ता नपाउने समेत उल्लेख गरेकोमा यस गाउँपालिकाले सोको परिपालना गरेको पाइएन । कार्यविधिको पालना गर्ने तर्फ गाउँपालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ ।	
६१			**निष्क्रिय खाता:** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५अनुसूची -७ कोबुंदा न.७ मा सामाजिक सुरक्षाविषेश बचत खातासंचालन गर्नबैंक तथा वित्तीयसंस्थालेयस प्रकारका बचत खाताहरु मध्य] निष्क्रिय-Dormant_खाताको विवरणप्रत्येक श्रावणर माघ महिनाभित्रकेन्द्रिय पञ्जीकरणबिभागलाइदिनुपर्ने साथै अनुसूची ८को	

			बुंदा न.१० माबैंकलेनिष्क्रिय खातामा रहेको विवरण उल्लिखित अवधिमा सम्बन्धीतस्थानीय तहलाईदिनुपर्ने ब्यवस्था भएकोमा गाउँपालिकाले कार्यविधिमा उल्लेख भएको व्यवस्थाको पालना गरेको पाइएन।कार्यविधिको पालना गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
६२			**मृत्यु भईसकेकाको भत्ता विवरण:** सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७५ को दफा १२ मा लाभग्राहीको मृत्यु भएमा मृत्यु दर्ताको सूचना फारममा बमोजिम स्थानीय तहको मूल अभिलेखबाट लगत कट्टा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाको केहिवडाहरुको नमूना परीक्षण गरी हेर्दा मृत्यु दर्ता भइसकेको व्याक्तिको नामबाट समेत भत्ता वितरण हुन गएको देखिन आयो । सम्बन्धित वडा सचिवहरुलाई जिम्मेबार बनाइ असुल गर्नुपर्ने रु.	३२,१००

लाभग्राहीको नाम	वडा नं/ भत्ता बुझेको चौमासिक	मृत्यु भएको मिति	नागरिकता नं	पाउनुपर्ने रु.	भुक्तानी रु.	वढी भुक्तानी
विहारीलाल सापकोटा	५ दोस्रो चौमासिक	२०७७।०९।१७	१३८१	१७००	१२,०००	१०३००
तुलसि सुवेदि	५ दोस्रो चौमासिक	२०७७।१०।३०	४०६८	९०००	१२,०००	३०००
धनमायो पौडेल क्षेत्री	३ दोस्रो चौमासिक	२०७७।०९।१८	२६०	४८००	१२,०००	७२००
अम्मर बहादुर थापा	३ तेस्रो चौमासिक	२०७७।१२।०४	९	४००	१२,०००	११६००
		जम्मा				३२१००

६३			**त्रिशुली नदी भुवनटार घाट तल्लो खण्ड र कालीगण्डकी नदी कालीभतेरी घाट तल्लो खण्ड ठेक्का ब्यव्थापनमा देखिएको ब्यहोराहरु**	
६३.१			**बैक जमानत विना संझौताः** कालिगण्डकी कालिभतेरीघाट र त्रिशुली नदी भुवनटारघाटबाट ढुङ्गा गिट्टी वालुवा उत्खनन् कार्यको सन्ध्या सन्देश निमार्ण सेवासँग गरेको संझौताको दफा नं ४ मा किस्ताबन्दीमा रकम बुझाई संझौता गर्न चाहेमा दोस्रो पक्षले प्रथम किस्ता वापत ठेक्का रकमको ५० प्रतिशत रकमको नगद जम्मा गरि बाँकी रकमको बैक जमानीपत्र पेश भएपछि संझौता गरिने ब्यवस्था छ । त्यसै गरी दफा ५ मा अन्तिम किस्ता जेष्ठ १ गते सम्म बुझाई २०७७ जेष्ठ मसान्त सम्म सम्मको लागि थप कार्यदेश दिने ब्यवस्था छ । आर्थिक वर्ष ०७६।७७ को सन्ध्या सन्देश निमार्ण सेवाले कालीगण्डकी कालिभतेरी ३०००० घनमिटरको घाट ठेक्काको कवोल अंक रु ४४४४४४४।को मूल्य अभिवृद्धि कर तथा अग्रिम आयकर समेत रु ५०८८८८८।३८ को ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम रु २५४४४४४।१९ र त्रिशुली नदी भुवनटार ३०००० घनमिटरको घाट ठेक्काको कवोल अंक रु ६७७७७७७।को मूल्य	

			अभिवृद्धि कर तथा अग्रिम आयकर समेत रु ७७६०५५४।६७ को ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम रु ३८८०२७७।३३ दाखिला गरेको देखिन्छ । संझौतामा भएको ब्यवस्था अनुरुप बाँकी ५० प्रतिशतले हुन आउने रकमको बैक जमानीपत्र पेश भएपछि संझौता गरिने ब्यवस्था विपरीत २०७६।१२।७ मा संझौता भएको छ ।अन्तिम किस्ता जेष्ठ १ सम्म बुझाउनु पर्नेमा सो बुझाएको देखिएन ।		
६३.२			**पटक पटक म्याद थप निर्णय र परिमाणः**आ व २०७६।७७ मा ठे नं ६ त्रिशुली नदीतर्फ भुवनटारघाट र ठे नं ७ कालीगण्डकी नदीतर्फ कालीभतेरी घाटको श्री सन्ध्या सन्देश निर्माण सेवा र गाउँपालकाबिच नदीजन्य पदार्थ उत्खन्नको ठेक्का सम्झौता भएकोमा कोभिड १९ को लकडाउनको कारणले गर्दा उत्खनन् गर्न नसकेको कारणलाई आधार मानी छैठौ गाउँसभाको निर्णय नं १० ले देवघाट ५ भुवनटार ३०००० घनमिटर र कालीभतेरी घाट ३०००० घनमिटर उत्खनन् गर्न दिने निर्णय गरेकोछ। आ व २०७७।७८ मा श्री सन्ध्या सन्देश निर्माण सेवालाई त्रिशुली नदीतर्फ भुवनटारघाटबाट १५००० घ मि र कालीगण्डकी नदीतर्फ कालीभतेरीघाटतर्फ १५००० घ मि उठाउने गरी मिति २०७७।९।६ मा २ महिनाको म्याद दिई कार्यादेश दिइएकोमा निर्माण व्यवसायीले तोकेको परिमाण (१५००० घ मि) उत्खन्न गर्न नसकेको भनि म्याद थप गरि पाउँ भनि कार्यालयमा निवेदन दिएकोमा मिति २०७७।११।२१ को गाउँ कार्यपालिकाको निर्णयानुसारआ व २०७७।०७८ दायित्व सारी आ व २०७८।१।२५ सम्म म्याद थप भएकोमा तोकिएको समय अवधिभित्र मानिस लगाई बेल्चा प्रयोग गरी तथा कोभिड १९ को कारण समेत नदीजन्य पदार्थ उत्खन्न गर्न नसकेको भनि कार्यालयमा दिएको निवेदन अनुसार यस पूर्व तोकिएको समयावधिभित्र सम्झौता बमोजिमको परिमाण उत्खन्न,संकलन तथा व्यवस्थापन गर्न नसकेको सम्बन्धमा गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समितिको अनुगमन निरिक्षण प्रतिवेदन तथा वैठकको निर्णय समेतको आधारमा स्थानीयको अवरोध तथा अपेक्षाका कारण उत्खन्न गर्ने कार्यमा बाधा अवरोध भएकोले उक्त अवधिमा समेत तोकेको परिमाणमा उत्खन्न गर्न नसकिएकोले पुन मिति २०७८।१।२४ मा २०७८ जेष्ठ मसान्त सम्मको लागि म्याद थप गर्ने निवेदन अनुसार फर्मको निवेदन र स्थानीय अनुगमन समितिको सिफारिस बमोजिम भुवनटार घाट र कालीभतेरी घाटको तल्लो खण्डको लागि क्रमशः१५०००। १५००० परिमाण उत्खन्न गर्नको लागि म्याद थप गर्ने निर्णय गरी उत्खनन कार्यको निरन्तरता दिएको देखिन्छ। २०७७ जेष्ठ मसान्तमा ढुङ्गा गिटि बालुवा उत्खनन् कार्यको म्याद समाप्त भएकोमा अर्को आर्थिक वर्षमा पुनः संझौता गर्दा गाँउसभाले दिएको कार्यदेश बमोजिम दुवै घाटको ३००००।३०००० घनमिटरको ५० प्रतिशतले असुल हुन बाँकी रकम असुल गरी उत्खनन् र संकलन गर्न दिनु पर्नेमा पटक पटक म्याद थप गर्दा पनि पहिलाको ५० प्रतिशत रकम बुझाएको परिमाणको मात्र म्याद थप गरेको उचित देखिएन ।		
६३.३			**उत्खनन् संकलन परिमाण नराखेकोः** ढुङ्गा गिट्टी वालुवा उत्खनन् बिक्रि तथा ब्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को नियम		

			७(१) मा उत्खनन् वा संकलन गर्न तोकिएको स्थलमा स्वीकृत परीमाण भन्दा बढी उत्खनन् र संकलन हुन नदिन संकलन तथा उत्खनन् आदेशपूर्व प्राविधिकबाट गरिएको नाप जाँच तथा रेखांकनका आधारमा उत्खनन् वा संकलनको क्षेत्र निर्धारण गरी लाईन लेभल समेत दिनु पर्ने ब्यवस्था भएपनि सो गरेको पाईएन ।त्यसै गरी उत्खनन् संकलन वा ढुवानी गरेको परीमाणको दैनिक अभिलेख अनुसुची ४ क बमोजिमको र दैनिक पटके बिक्रि वा ढुवानी अभिलेख तेरिज अनुसुची ४ ख बमोजिमको ढाँचामा राख्नुपर्नेमा राखेको छैन साथै प्राविधिकले प्रमाणित गरेको प्रमाण पेश भएको देखिदैन। गाउँपालिका स्तरीय अनुगमन समितिको अनुगमन निरिक्षण प्रतिवेदन तथा वैठकको निर्णय अनुसार भएपनि प्राविधिक पुष्टाई आधार विना दुवै घाटबाट १५०००।१५००० मात्र घनमिटर उत्खनन् भएको भनि एकिन गर्न सकिएन ।	
६३.४			**अर्को आर्थिक वर्षमा दायित्व सारेकोः** ढुङ्गा गिट्टी वालुवा उत्खनन् बिक्रि तथा ब्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को नियम ४(१२) मा नदीजन्य पदार्थको उत्खनन संकलन बिक्रि तथा ढुवानी ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा परीमाणको आधारमा बार्षिक रुपमा गर्नुपर्नेछ । बिक्रि तथा ढुवानी ठेक्का बन्दोवस्त गर्दा परीमाणको आधारमा बार्षिक रुपमा गर्नुपर्ने ब्यवस्था विपरीत एक आर्थिक वर्षको ठेक्कालाई अर्को आर्थिक वर्षमा दायित्व सारी ठेक्का ब्यवस्थापन गरेको उचित देखिएन।यसले अर्को आर्थिक वर्षको ठेक्का ब्यवस्थालाई असर पारेको देखिन्छ ।	
६३.५			**राजश्व गुमेको अवस्थाः** छैठौ गाँउ सभाले २०७७।३।१५ को दुबै घाटबाट ३००००।३०००० घनमिटर आ व २०७७।७८ मा उत्खनन् गर्न दिने कार्यदेश दिएको देखिन्छ । संझौता एवं गाँउसभाको निर्णय अनुसार ठेक्का ब्यवस्थापन भएको आर्थिक वर्ष भित्रै सम्पुर्ण रकम बुझाउनुपर्नेमा ५० प्रतिशतले हुन आउने रकमको कार्यदेश २०७७।९।६ मा दिई रु६४२४७२१।५२ प्राप्त गरेको र बाँकी ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम कालीभतेरी तर्फको रु २५४४४४४।१९ र भुवनटार तर्फ रु ३८८०२७७।३३ गरी जम्मा रु ६४२४७२१।५२ प्राप्त गरेको देखिदैन । संझौता र गाँउसभाको कार्यदेश विपरित कार्य गरेकोले रु ६४२४७२१।५२ राजश्व गुमेको अवस्था छ।	
६४			**ढुङ्गा गिटि बालुवा उत्खनन सम्बन्धी**	
६४.१			**प्राकृतिक श्रोतको परिचालनः** ढुंगा गिटी बालुवा उत्खनन् र संकलन कार्यको प्रारम्भिक वातवरणिय परीक्षण प्रतिवेदन अनुसार निम्न नदी घाटबाट निम्न परिमाणमा उत्खनन् एवं संकलन गर्ने उल्लेख छ ।	

			ढुङ्गा गिटि उत्खनन् घाट क्षेत्र	उत्खनन् गर्न मिल्ने परिमाण घन मिटर
			त्रिशुली नदीभुवनटार क्षेत्र २ घाट	७१६३५
			त्रिशुली नदीको सेतीभेरी देखि बबै र गाईघाट क्षेत्र ३ घाट	१९९७२
			कालीगण्डकीको काली भतेरी २ घाट	७४९३०
			सेती नदीको दाँया वाहाव क्षेत्र	४२८०८
			कालीगण्डकी साढेवगर	४०१६३
			जम्मा	२४९५०८
			ठेक्का लागेको घनमिटर	१२६७५३
			बाँकी घनमिटर	१२२७५५
			प्रदेश दर प्रति घनमिटर रु	२४७
			जम्मा रु	३०३२०४८५

माथी उल्लिखित घाटको ठेक्का नलागेको देखिन्छ । साथै कार्यालयले आफ्नै जनशक्ति मार्फत सकलन गर्ने प्रयत्न गरेको देखिदैन । यस सम्बन्धमा पालिका राजश्व परामर्श समितिको पनि भुमिका रहेको देखिदैन । स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको भुमिकालाई सशक्त बनाई समितीको राय सुझावको आधारमा ठेक्का लगाउने वातावरण निर्माण गरी रु ३०३२०४८५। पालिकामा आय प्राप्त हुने वातवरण निर्माण गरिनुपर्दछ । कार्यलयको भनाई अनुसार पटक पटक ठेक्का सुचना निकाल्दा पनि ठेक्का नलागेको साथै कार्यालयमा जनशक्तिको पनि कमि रहेकोले गर्दा राजश्व संकलन नभएको भनाई रहेको छ ।

६४.२			**राजश्व अनुमान शुल्क घटी कायम गरेको:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ६४(१) च मा ढुङ्गा गिटि बालुवा र दहत्तर बहत्तरमा प्राकृतिक श्रोत करको दर र प्रक्रिया प्रदेशले निर्धारण गर्ने र गाँउपालिका वा नगरपालिकाले संकलन गर्ने ब्यवस्था	

रहेको छ । त्यसै गरी प्रदेश सरकार आर्थिक ऐन २०७७ को दफा ८ (१) अनुसुची ६ बमोजिम ढुङ्गा गिटि बालुवा उत्खनन् र संकलन शुल्क प्रति क्यूविक फिट रु ७ का दरले हुने ब्यवस्था छ । कानुनमा भएको ब्यवस्था विपरीत गाँउ सभा बैठक संख्या नं ६० को निर्णय अनुसार वडा नं १,२, ३ र ४ मा प्रति क्यूविक फिट रु ४ र वडा नं ५ मा रु ५ का दरले नदी तथा घाटहरुको ढुङ्गा गिटि बालुवा उत्खनन् र संकलन शुल्क निर्धारण गरेको देखिन्छ । यसरी राजश्व दर निर्धारण गर्दा निम्न ठेक्कामा न्यूनतम कबोल अंकमा रु ३२७२२११।न्यून देखिन्छ ।यसले प्रतिस्पर्धामा असर पार्ने तथा वार्ताद्वारा उत्खननको कार्य गर्दा असर गर्ने हुँदा यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।

घाटको विवरण	ठेक्का परिमाण	प्रति क्युविक फिट रु ७ ले प्रति घनमिटर	रु	रु ४ / रु ५	रु	फरक
कालीगण्डकी साढेवगर घाट	९७८९	२४७	२४१७८८३	१७६	१७२६७८०	६९११०३
त्रिशुली नदि सेती भतेरी घाट	८८९३	२४७	२१९६५७१	१७६	१५६८७२५	६२७८४६
कालीगण्डकी चापखोला घाट	२३६४	२४७	५८३९०८	१४१	३३३६०८	२५०३००
सेती नदी तल्लो ङ्गाल्दी घाट	५८३७	२४७	१४४१७३९	१४१	८२३६८९	६१८०५०
त्रिशुली नदि भुवनटार घाट	७५००	२४७	१८५२५००	१७६	१३१००४४	५४२४५६
कालीगण्डकी कालीभतेरी घाट	७५००	२४७	१८५२५००	१७६	१३१००४४	५४२४५६
जम्मा	४१८८३		१०३४५१०१	९८६	७०७२८९०	३२७२२११

६४.३			**अनुगमन मुल्यांकनः** प्रारम्भिक वातावरण परिक्षण प्रतिवेदन २०७७ अनुसार प्रत्येक बर्ष बर्षायाम सकिएपछि थुपारिएको ढुङ्गा गिट्टी बालुवाको परिमाण, नापजाँच अभिलेख राख्नु पर्ने, ठेक्का सम्झौता उल्लेख भएको परिमाण, स्थान आदिको पालिका अनुगमन समितिद्धारा नियमित अनुगमन गर्नुपर्ने उल्लेख छ। पदार्थको विक्रिको लागि वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन गरी निश्चित परिमाण तोकि उत्खनन्को स्वीकृती दिई ठेक्का लगाएको भएतापनि प्रत्येक बर्ष बर्षायाम सकिएपछि थुपारिएको ढुङ्गा गिट्टी बालुवाको परिमाण, नापजाँच अभिलेख नराखेको, ठेक्का सम्झौता उल्लेख भएको परिमाण, स्थान आदिको अनुगमन समितिद्धारा नियमित अनुगमन गरेको पाइएन। नदीजन्य पदार्थ उत्खनन् कार्यको गाँउपालिका स्तरीय अनुगमन कार्यमा जिल्ला समन्वय समितीको कार्यलयलाई २०७८।२।२५ मा प्राविधिक कर्मचारी पठाइ सहयोग गरिदन अनुरोध गरेपनि प्राविधक पठाई सहयोग गरेको देखिएन।नदिजन्य पदार्थ सम्बन्धि आगमी दिनमा नीति बनाउन सहज हुने गरी उत्खनन भएको परिमाणको एकिन गर्ने तथा विभिन्न सरोकार निकायसँगको समन्वलाई जोड दिई अनुगमन मुल्यांकनलाई प्रभावकारी वनाउनुपर्दछ।	
६५			**सामुदायिक वनवाट आय प्राप्त नगरेको** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ ख मा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्रि तथा उपयोग सम्वन्धी वार्षिक कर्यायोजना वनाई सम्वन्धीत तहवाट स्वीकृत गराउनुपर्ने र सामुदायिक वनले वन पैदावारको विक्रि वापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम पालिकामा वुझाउनुपर्ने व्यवस्था छ । जिल्ला वन कार्यालयवाट प्राप्त विवरण अनुसार यस पालिका अन्तर्गत देहायका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावार विक्रि गरेकोमा उक्त रकमको १० प्रतिशतले हुने रकम यस पालिकामा वुझाउनुपर्नेमा वुझाएको छैन भने उक्त रकम उठाउन स्थानीय तहले कुनै पहल समेत गरेको देखिएन । उक्त रकम असुल गर्नुपर्ने रु ४३६४६३७।	४,३६४,६३७

आ व २०७७।७८ मा सामुदायिक वनतर्फको				
समुहको नाम	ठेगाना	मु अ कर	जम्मा विक्री	१० प्रतिशत रकम
कालिका	देवघाट ३	१२६७७०	९७५११५३	९७५११५
थुम्कीडाँडा	देवघाट २	७५२००	५७८४६१	५७८४६
सुनझाक्री	देवघाट १	९७६४०	७५१०७६	७५१०७
कालिगण्डकी	देवघाट १	२१५९१०	१६६०८४६	१६६०८४
गौडा ढुंगा	देवघाट ५	२९१५०	२२४२३०	२२४२३
चम्कादेवी	देवघाट १	६९३८०	५३३६९२	५३३६९
गोपिटार	देवघाट १	६०६४०	४६६४६१	४६६४६
चम्कादेवी	देवघाट १	१५०५९५	११५८४२३	११५८४२
जनहित	देवघाट ४	७४५१०	५७३१५३	५७३१५
सिद्धदेवी	देवघाट ४	१३८६८०	१०६६७६९	१०६६७६
कमलादेवी	देवघाट ४	६२८३५	४८३३४६	४८३३४
सिञ्याङ गढी धारापानी	देवघाट ४	८३४५५	६४१९६१	६४१९६
आमडाँडा	देवघाट ४	३३०५०	२५४२३०	२५४२३
सोलीघोप्टे	देवघाट ५	२६०२६०	२००२०००	२००२००

				साढेवगर	देवघाट ५	१३७६००	१०५८४६१	१०५८४६				
				ठुलोभञ्ज्याङ	देवघाट ४	१८२९८५	१४०७५७६	१४०७५७				
				जरम	देवघाट ४	१४३२००	११०१५३८	११०१५३				
				सिद्ध	देवघाट २	१७१०६०	१३१५८४६	१३१५८४				
				कालिका	देवघाट २	१६७४००	१२८७६९२	१२८७६९				
				सुनझाक्री	देवघाट १	१६२१३५	१२४७१९२	१२४७१९				
				साराङघाट	देवघाट ३	१२८८०५	९९०८०७	९९०८०				
				कालिका	देवघाट ३	१४५१३५	१११६४२३	१११६४२				
				अकलादेवी	देवघाट ३	४००७३५	३०८२५७६	३०८२५७				
				जनहित	देवघाट ४	२१२४८५	१६३४५००	१६३४५०				
				सिद्धदेवी	देवघाट ४	२१२१९०	१६३२२३०	१६३२२३				
				चिउरीभञ्ज्यङ	देवघाट २	३७०२९३	२८४८४०७	२८४८४०				
				गोपिटार	देवघाट १	२०७२७५	१५९४४२३	१५९४४२				
				थुम्कीडाँडा	देवघाट २	३०५३९१	२३४९१६१	२३४९१६				
				कालीगण्डकी	देवघाट	८१०२५	६२३२६९	६२३२६				
				आमडाँडा खोडेमोरिया	देवघाट ४	७४९२५	५७६३४६	५७६३४				
				कमलादेवी	देवघाट ४	१६६७४५	१२८२६५३	१२८२६५				

गैडाढुंगा	देवघाट ५	३५५७९०	२७३६८४६	२७३६८४		
सिरचुली	देवघाट ३	३२४४८०	२४९६०००	२४९६००		
सिञ्याङ गढी धारापानी	देवघाट ४	९९२४०	७६३३८४	७६३३८		
पुरानोभिर धाराक्यू	देवघाट २	१४७०६०	११३१२३०	११३१२३		
आ व २०७७।७८ को जम्मा		५६७४०२९	४३६४६३७६	४३६४६३७		

६६			**राजश्व जम्मा ढिलाई तथा कम दाखिला**	
६६.१			**घटी राजश्व दाखिलाः** पशु चौपाया फलफुल अदुवा जस्ता स्थानीय उत्पादनको संकलन तथा बिक्री प्रयोजनको लागि स्थानीय वातवरण शुल्क बापतको रकम उठाउन २०७८ जेष्ठ मसान्त सम्म लागु हुने गरी देवघाट गाँउपालिका वडा नं ३ निवासी मोहन बहादुर थापा विच २०७७।८।४ मा भएको संझौतामा संझौता अवदी सकिएको ७ दिन भित्र पालिकाबाट वुझिलिएको रसिद बाँकी ठेली तथा प्रयोग भएको अर्धकट्टीको ठेली र आर्थिक विवरण कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्ने ब्यवस्था छ ।सि नं ०१ देखि ५०० सम्म का १० ठेली नगदी रसिद लगेकोमा ९ ठेली बुझाएको देखिन्छ ।वुझाएको ९ ठेलीको जोड जम्मा हेर्दा १५२७२० देखिन्छ भने राजश्व जम्मा भने रु १४७३५०। गरेको देखिएकाले घटि राजश्व दाखिला गरेको रु ५३७०। संञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्दछ ।नगदी रसिदबाट भएको कारोवारमा कैफिएत देखिएकाले अन्य नगदी रसिदबाट प्राप्त राजश्व एकिन गर्नुपर्दछ ।	५,३७०

रसिद नं	असुली रकम रु	कैफिएत
०१ देखि ५० सम्म	१७६००	४५१ नं मा बुझ्ने
५१ देखि १०० सम्म	७५००	बुझाउनेको हस्ताक्षरनभएको ।
१०१ देखि १५० सम्म	६४००	४६१ नं रसिद रद्ध भनेको।
१५१ देखि २०० सम्म	३२४७०	२५१ नं रसिद नदेखिएको
२०१ देखि २५० सम्म	३३५५०	
२५१ देखि ३०० सम्म	१०५००	
३५१ देखि ४०० सम्म	१००००	
४०१ देखि ४५० सम्म	१२७००	
४५१ देखि ५००	२२०००	
जम्मा	१५२७२०	

६६.२ **राजश्व जम्माः** यस कार्यालयले आन्तिरिक नियन्त्रणको लागि मलेप फा.नं. ९०४(साविकफारम नं ११८) अनुसारको १७ कोलम खाता राख्नु पर्ने व्यवस्था छ।आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तिय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७(९)(१०)मा प्रचलित कानुन अनुसार नेपाल सरकारलाई प्राप्त हुने राजश्व तथा सरकारी रकम कार्यालयमा प्राप्त भएपछि सोही दिन र सोही दिन सम्भव नभए सोको भोलिपल्ट जिम्मेवार ब्यक्तिले तोकिए बमोजिमको ढाँचामा राजश्वको लेखा राखी बैक दाखिला गर्नुपर्नेछ । रसिद नियन्त्रण खाता मलेप फारम नं ९०४ अनुसार अद्यावधिक गरी पुराना रसिद पनि सञ्चालनमा ल्याएकोले नयाँसँग यसको सि नं मिलेको देखिएको हुँदा नगदी रसिदको आम्दानी खर्च यथार्थपरक ढंगबाट राखिनुपर्दछ । रसिद नियन्त्रण खाता ब्यवस्थित गरी पुरानो रसिद र नयाँ छपाई रसिदको मौज्दात एकिन गर्नुपर्दछ । ।वडामा लगिएको नगदी रसिद समय मै पालिकामा फिर्ता गरेको देखिएन

			साथै नगदी रसिदबाट उठेको राजश्व बैक दाखिला भोली पल्ट नै गरेको देखिदैन।यसमा सुधार गरि राजश्व हिसाव चुस्त वनाउनु पर्दछ ।	
६७			**त्रिशुली नदी भुवनटारघाट माथिल्लो खण्ड र कालीगण्डकी नदी कालीभतेरी घाट माथिल्लो खण्ड सम्बन्धी ठेक्का ब्यवस्थापन सम्बन्धी ब्यहोराहरु**	
६७.१			**ठेक्का ढिलाईको कारण राजश्व गुमेको** ढुङ्गा गिट्टी वालुवा उत्खनन् बिक्रि तथा ब्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड २०७७ को नियम ४(९) उत्खनन् र संकलन गर्दा वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको शर्त ठेक्का शर्त अनुगमन समितिले दिएको निर्देशनहरु समेतको पालना गर्नु पर्नेछ । त्रिशुली नदी भुवनटार घाट माथिल्लो खण्ड र कालीगण्डकी नदी कालीभतेरी घाट माथिल्लो खण्डको लागि चालु आ व मा नयाँ ठेक्का ब्यवस्थापनका भुवनटार घाटको लागि ५१५७० घनमिटरको रु ९०९६९४८। र कालीभतेरी घाटको लागि ५०३१० घनमिटरको रु ८८७४६८४। प्रथम पटक २०७७।१०।१४ मा, दोस्रो पटक २०७७।१२।१३ मा र तेस्रो पटक २०७८।१।१० मा गरी तीन पटक बोलपत्र सुचना प्रकाशन गर्दा पनि कुनै वोलपत्र पेश नभएको कारण सोही घाटहरुसँग जोडिएका घाटहरुको लागि उत्खनन् गर्न कार्यदेश पाएको फर्म सन्ध्या निर्माण सेवालाई नै बाँकी उत्खनन् अवधीको हिसाव गरी ३० दिनमा २५० घनमिटरको दरले प्रति घाटको लागि जम्मा परिमाण ७५०० घन मिटरको लागि गाँउपालिकाले तोकेको राजश्व दर रेट प्रति घनमिटर रु २०० का दरले हुन आउने रकम रु १५०००००।का दरले माथि उल्लेखित दुई घाटको रु ३००००००।मा ठेक्का दिने २०७७।१।२७ को गाँउपालिकाको निर्णय अनुसार २०७८।२।२ मा सन्ध्या सन्देश निर्माण सेवासँग गरेको देखिन्छ । संझौताको वखत दुई घाटको रु २००००००। बुझाई बाँकी रु १००००००। जेष्ठ १५ गते बुझाउने उल्लेख छ ।ठेक्का बोलपत्र सुचना कार्यको लागि ३ महिना खर्च भएको देखिन्छ ।श्रावणबाट ठेक्का प्रक्रिया शुरु गरेको खण्डमा बढिमा असोज सम्ममा टुंगो लाग्ने देखिन्छ । त्यस समय पछि ठेक्का नलागेको भएपनि वार्ताद्वारा ठेक्का ब्यवस्थापन गर्दा दुवै घाटको १०१८८० घनमिटरको प्रति वर्ग फिट रु ५। को दरले हुन आउने रकम रु १७९७५४७९।प्राप्त हुने देखिन्छ । दुवै घाटको ७५०० घनमिटरको ठेक्का लागेको रकम ३००००००। घटाई हुन आउने बाँकी रकम रु १४९७५४७९। ठेक्का सुचना प्रक्रिया ढिलो भएको कारण राजश्व गुमेको अवस्था छ । प्रारम्भिक वातवरणिय परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेखित उत्खनन् तथा संकलन गर्ने समय अवधीलाई मध्यनजर गरी ठेक्का ब्यवस्थापन गर्न पर्दछ ।	
६७.२			**ढिलो रकम बुझाएकोमा हर्जनाः सन्ध्या सन्देश निर्माण सेवासँग** संझौताको वखत त्रिशुली नदी भुवनटार घाट माथिल्लो खण्ड र	६०,८२२

			कालीगण्डकी नदी कालीभतेरी घाट माथिल्लो खण्ड दुई घाटको रु २०००००००। सम्झौताको वखत बुझाई बाँकी रु १००००००। २०७८ जेष्ठ १५ गते बुझाउने उल्लेख छ । दुवै घाट गरी रु १०००००० मिति २०७८।९।२७ मा बुझाएको देखिन्छ । बुझाउन बाँकी रु १००००००। जेष्ठ १५ गते देखि पौष २७ सम्मको प्रचलित सरकारी दर अनुसार १० प्रतिशतका दरले दामासाहीले हुन आउने रु ६०८२२। असुल हुनु गर्नुपर्दछ ।	
६८			**योजना तर्जुमा र कार्यान्वयन**	
६८.१			**योजना सुची तयार नगरेको:** स्थानीय सरकार सञ्चालन, ऐन २०७४ को दफा २४ (४) गाउपालिका तथा नगरपालिकाले योजना बनाउदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । सम्पुर्ण आयोजना तथा योजनाहरु एक वर्षे रुपमा स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गरेको देखिन्छ भने कतिपय आयोजनाहरु आर्थिक वर्षमा नसकिएकोमा अर्को वर्षमा सारी क्रमागत योजना भनी कार्यान्वयन गरेको पाईन्छ । स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाउने सन्दर्भमा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गर्नु पर्नेमा सो गरेको पाईएन । मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची बनाई विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्दछ	
६८.२			**योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन:**स्थानीय सरकार सञ्चालन, ऐन २०७४ को दफा २४ (३) मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाले योजना बनाउदा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त, गर्न सकिने आम्दानी र रोजगार बढ्ने, लागत सहभागिता जुट्ने, स्थानीय श्रोत साधन र सीपको प्रयोग, समावेशी विकासमा योगदान, दीगो विकास र वातावरणीय संरक्षण, स्थानीय भाषिक, सांस्कृतिक विकास जस्ता विषयलाई प्राथमिकता दिनु पर्ने ब्यवस्था छ । सो कुरालाई मध्यनजर गरी आयोजना प्राथमिकता गरेको पाईएन । कानुनमा भएको ब्यवस्था परिपालना गरी दिगो विकास तथा गरिवी निवारणमा सहयोग पुग्ने आयोजना प्राथमिकिकरण गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्दछ ।	
६८.३			**ठेक्का ब्यावस्थापनमा ढिलाई:** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ (८) (१) (ग)मा खरिद कारबाहीको समय तालिका उल्लेख गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । सो अनुसार खरिद योजना बनाई खरिद कारबाहीको समय तालिका उल्लेख गरेको देखिदैन।निम्नानुसारको ५० लाख भन्दा माथीको निर्माण कार्य खरिद संझौता महिना पछि गरेको देखिन्छ । खरिद संझौता प्रथम चौमासिक भित्रै सम्पन्न	

गरी निर्माण कार्य समय तालिका अनुसार गर्नुपर्दछ ।उदाहरणको रुपमा निम्न लिखित पचास लाख माथीको ठुला ठेक्का ब्यवस्थापनलाई लिन सकिन्छ।

निर्माण कार्य	संझौता मिति	सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति	भ्याट सहित लागत अनुमान रु	संझौता रकम रु	खर्च रु	कैफिएत
१० बेडे अस्पताल	२०७८।१।२२	२०८०।१।२१	१२८३३९६५३।३९	७७८५२७१८।५९	६८८९६२१	पेश्की
गाँउपालिका प्रशासनिक भवन	२०७७।३।२२	२०७९।३।२२	९२६०४६४७।३५	६०७६७०९६।९६	१५८२५०८८	
घण्टाचुली पर्यटन क्षेत्र विकास कार्यक्रम	२०७८।३।२९	२०८०।३।२८	५८५०९१३९।६६	२९४२३८९६।१८	०	

६९			**तालिम सञ्चालनः** कार्यसञ्चालन निर्देशिका २०७७ को ७.१.१५ मा सवै प्रकारका तालिम गोष्ठी सेमिनार कार्यशाला सम्वन्धी खर्चको मापदण्ड एवम् भ्रमण खर्च वारे व्यवस्था रहेको छ। जसअनुसार सरकारी निकायले तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा तालिम सञ्चालन गर्ने स्थानमा कुनै सरकारी निकायको छात्रावास भएमा त्यस्तो निकायले तोकेको दरमा छात्रवास प्रयोग गर्न सकिने तर अल्पकालिन तालिमका लागि होटल वा सोहि प्रयोजनका लागी घरभाडा खर्च लेख्न नपाइने उल्लेख छ। कार्यालयले मिति २०७७।१२।१३ देखि १६ गते सम्म ३४ जना कर्मचारी सहभागी भएको शुसाशन प्रर्वद्धन क्षमता विकास कार्यक्रम कर्मचारी तालिम कार्यक्रम होटलमा गरी गरी भौ नं ४०४ र ४०५ वाट रु४५५०००।०० खर्च लेखेको छ । कार्यालयले तालिम कार्यक्रम गर्दा मितव्ययी तरिकाले गर्नुपर्नेमा होटलमा तालिम कार्यक्रम गरी खर्च लेख्नु उचित देखिदैन।यस्तो तरिकाले खर्च गर्ने परिपाटीमा पुर्णरुपमा सुधार गर्नुपर्दछ ।	
७०	681	२०७८-३-२८	**अनुगमन भत्ताः** गाउँसभा, नगरसभा र जिल्ला समन्वय समितिका सदस्यले पाउने सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७६ को अनुसूचीमा पदाधिकारीलाइ मासीक रुपमा अनुगमन वापत भत्ता दिने गरेको देखिन्छ र त्यसवाहेक अनुगमनको नाममा अन्य सुविधा दिएको छैन भने कर्मचारीलाइ अनुगमन गरेको भनि भत्ता दिने कानुन छैन साथै नेपालको संविधानले वित्तीय अनुशासन कायम गर्ने सम्वन्धी कुरा संघीय कानून अनुसार हुने उल्लेख गरेको छ । तर यस स्थानीय तहले आफैले एक अनुगमन समिती गठन गरी अनुगमन मुल्यांकन समितिको वैठक वसेको भनि जनप्रतिनिधिर कर्मचारीलाई रु ३०१०००।०० भत्ता भुक्तानी गरेको छ ।अनुगमन सम्वन्धमा अन्य कानुनमा	

			यसरी भत्ता दिने व्यवस्था नभएको र कर्मचारीको हकमा समेत यस्तो भत्ता पाउने कुनै कानूनी आधार नभएकोमा भत्ता वितरण गरेको छ ।यस प्रकारको खर्चमा पुर्ण रुपमा सुधार गर्नुपर्दछ।	
७१			**परामर्श सेवा खरिदः** पालिकाको कार्यालयले यस बर्ष तपिसलका डि.पि.आर कार्यका लागि विभिन्न परामर्श दातासँग सम्झौता गरी देहायअनुसार परामर्श खर्च लेखेको छ।	

भौ नं	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
१९३	त्रिशुली नदिका २ घाटको प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण	२९८९९९
४००	आधारभुत अस्पतालको इ विडिङको मुल्यांकन गर्न	१०००००
४९५	पर्यटन प्रर्वद्धन वृतचित्र निर्माण	४८३०६३
५३६	घप्टेचुली पर्यटक क्षेत्र डी पि आर	४९३८१०
६३८	आधारभुत तह परिक्षा तथा नतिजा अनलाइन गर्न	१०१७००
६६१	घप्टेचुली पर्यटक क्षेत्रको वोलपत्र मुल्यांकन गर्न	१०००००
६६०	प्रशासिकय भवनको प्राविधिक परामर्शदाता	३६०००
६६८	देवघाट गापाको वृतचित्र निर्माण तथा प्रशारण	४८३०६३
६७६	ल्याण्डफिल्ड साइटको डि पि आर	३०६१९१
	चक्रवर्ती सामुदायिक ग्रिन पार्क, देउपुरको लागत ईस्टिमेट (DPR) निर्माण कार्य	494940
	जम्मा	२८९७७६६

यस सम्वन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ।

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२ मा परामर्श सेवाको लागत अनुमान तयार गर्नु पर्ने, जसमा लागत अनुमान तयार गर्दा मन्त्रालयले तयार पारेको नर्म्स, गत बर्षको नर्म्स, सोही प्रकृतिको कार्य गर्न अन्य निकायले तयार पारेको नर्म्स, आदि कुरा लाई आधार मानि लागत अनुमान तयार गर्नु पर्ने उल्लेख

			छ। पालिकाले स साना परामर्श सेवा खरिदमा माथि उल्लेखित आधार वेगर फर्मसँग दररेट माग गरी लागत अनुमान तयार गरको कारण लागत अनुमान यथार्थ परक छैन। सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ मा कार्यालयका जनशक्तिले गर्न नसक्ने कार्य भएमा मात्र परामर्शदातावाट काम गराउन सकिने उल्लेख छ। पालिकाको कार्यालयमा प्राविधिक कार्यमा संलग्न थुप्रै जनशक्ति मौजुदा रहेकोमा सो जनशक्तिको उपयोग नगरी बाह्य परामर्शदाताबाट खरिद सम्झौता गरी खर्च गरेको कारण सेवा खरिद कार्यमा पालिका लाई २४०२८२६।०० थप व्ययभार परेको छ। आफनो जनशक्तिबाट हुन सक्ने कार्यमा बाहय जनशक्ति प्रयोग गरिनु हुदैन।पालिकाको कार्यलयले यस बर्ष योजनागत खर्च शिर्षकमा एकिकृत आर्थिक संकेत वर्गिकरण तथा व्याख्या अनुसार पुजीगत खर्च शिर्षकमा राखी वजेट विनियोजन गर्नुपर्नेमा चालुमा राखी कार्यक्रम तयार गरेको छ भने चालुमा राखेकोमा समेत कुन कार्यक्रम हो नखुलाइ एकमुष्ट रुपमा सेवा तथा परामर्श शिर्षकमा वजेट राखेको छ। परामर्श सेवाको लागि योजनागत रुपमानै बजेट पारित नगरी एकमुष्ट परामर्श खर्च गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गरिनुपर्दछ।	
७२	636	२०७८-३-२३	**सामाजिक परीक्षणः** सरकारी खर्चमा मितव्ययीता र प्रभावकारीता कायम गर्ने सम्वन्धी नीतिगत मार्गदर्शन २०७५ को वुँदा नं १८ ले कार्यालयले गर्नुपर्ने काम परामर्शदातावाट गराउने कार्यलाइ निरुत्साहित गर्नुपर्ने उल्लेख छ भने नेपालको संविधानले आर्थिक अनुशासन कायम गर्ने कुरा संघीय सरकारको कानून वमोजिम हुने उल्लेख छ । कार्यालयले सामाजिक परीक्षणको काम गैरसरकारी सस्था समन्वय समितीलाई दिई रु.१९७७५०।०० भुक्तानी गरेको छ । यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।	
७३	598	२०७८-३-१५	**वढी भुक्तानीः** आर्थिक कार्यविधी तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को दफा ५७(१) मा सरकारी कार्यालयले लेखा राख्दा सो लेखा प्रमाणित गर्ने विल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलावद्ध रुपमा राख्नु पर्ने व्यवस्था भएकोमा कार्यालयले एकिकृत सम्पती कर, आय लेखा र भुमिकर सम्वन्धी सफ्टवेयरको मर्मत सम्भार तथा वार्षिक शुल्क भुक्तानी गर्दा ३ वटा सम्झौताको मुल्य रु.९७१८००।०० को २० प्रतिशत रकम रु.१९४३६०।०० र मु अ कर रकम रु२५२६६।०० गरी जम्मा रु.२१९६२६।०० भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु.२५९६०६।०० भुक्तानी गरेकोले वढी भुक्तानी भएको रकम असुल गरी सञ्चित कोष दाखिला गर्नुपर्ने रु	३९,९७९
७४			**आन्तरिक लेखारीक्षणका व्यहोरा** आन्तरिक लेखापरीक्षणमा देखिएका व्यहोरा देहायवमोजिम छन् ।	१२,१५०

भौ नं	विवरण	रकम
६३२	जय मा दर्गा भवानी नर्सरी फर्मलाई भुक्तानी दिँदा कोटेशन दर भन्दा वढी भुक्तानी भएको असुल रु	३०००
६६७	कृषक पाठशाला संचालनकार्यक्रममा आवश्यक विलभरपाई नभएको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु	९१५०
२१२	लद्यु उद्यम विकास कार्यक्रममा वंगुरका पाठापाठि वितरण जस्ता कृषिका कार्यक्रम गर्नुभन्दा अन्य कार्यक्रम गर्न उपर्युक्त देखिने ।	

७५

संपरीक्षण तथा अनुगमन

अनुगमन तथा सम्परीक्षण– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा भई सम्परीक्षण भई गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ । बाँकी वेरुजु समेत फछ्र्यौट गरी संपरीक्षणको लागि पेश गर्नुपर्दछ । हालसम्मको कुल वेरुजुको स्थिति देहायअनुसार छः

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (C=A-B)	यो वर्षको बेरुजू(D)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(E)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (F=C+D+E)
१९३८३	०	१९३८३	17864	0	37250